

ZSADÁNYI REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

✉ 5537 Zsadány, Béke út 108-114.

☎: 66/497-029

e-mail: zsadiskola@gmail.com

A ZSADÁNYI REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA MÓDOSÍTOTT

2023

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETŐ	3
2. NEVELÉSI PROGRAM	6
3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	14
4. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok, egészségfejlesztési program ..	16
5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	22
6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai:	24
7. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	25
8. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvétele.....	28
9. A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködése, kapcsolattartásuk formái	29
10. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit	33
11. Felvétel és átvétel helyi szabályai	36
HELYI TANTERV	38
1. A kerettanterv alapján összeállított helyi tanterv	38
2. Az iskola tantárgyi rendszere	39
3. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	41
4. Választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógusválasztás szabályai.....	42
5. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történőellenőrzési és értékelési módja, formái.....	43
6. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei.....	44
7. Iskolai beszámoltatás, értékelés, minősítés	45
8. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai	48
9. A magatartás és a szorgalom helyi minősítési rendszere	49
10. Az iskolai jutalmazás és büntetés formái:	52
11. Egészségnevelési elvek	54
12. Az iskola környezeti nevelési programja	56
13. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	59
14. Projektoktatás	61
15. Az ismeretek számonkérésének rendje	61
16. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	62
17. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	64
18. A NAT pedagógiai feladatainak helyi megvalósítása	65
19. Pályázati programok megvalósítása	79
20. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok:	79
21. Az erőszakmentes konfliktuskezelés programja	81
22. Követendő változások a helyi tantervben rendeletek és jogszabályok alapján.....	84
23. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	87
24. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja.....	88

A Zsadányi Református Általános Iskola a Pedagógiai Programját áttekintve, felülvizsgálta és módosította a nemzeti köznevelésről szóló 2011. Évi CXCV. Törvény (Nkt.) előírásainak megfelelően, valamint, a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet -a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról-rendelkezése alapján. Átdolgozta a 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet, amely a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításaként került bevezetésre.

1. BEVEZETŐ

Az intézmény alapadatai:

1.) Az intézmény hivatalos neve: Zsadányi Református Általános Iskola

Rövidített név: Zsadányi Ref. Ált. Isk.

2.) Az intézmény székhelye:

5537 Zsadány, Béke út 108-114.

3.) Az intézmény alapítója és fenntartója:

Zsadányi Református Egyházközség

Székhelye: 5537 Zsadány, Béke u. 100.

4.) Felügyeleti szerve:

Fenntartói felügyelet:

A Zsadányi Református Egyházközség presbitériuma

5537 Zsadány, Béke u. 100.

Egyházi felügyeleti szerve:

Tiszántúli Református Egyházkerület Tanügyi Hivatala

4026 Debrecen, Kálvin tér 17.

Törvényességi felügyelet:

Békés Vármegyei Kormányhivatal

5600 Békéscsaba, József Attila u. 2-4.

5.) Működési területe:

Zsadány és Biharugra község teljes közigazgatási területe

6.) Az intézmény jogállása:

önálló jogi személyiségű, egyházközségi intézmény

7.) Az intézmény képvisellete:

Az iskolát a fenntartó által meghatározott időre megbízott igazgató képviseli, aki az ügyek meghatározott körére eseti jelleggel, illetve általánosan a képviselleti jogát átruházhatja a fenntartó egyidejű tájékoztatásával.

8.) Az intézmény vezetőjének megbízása:

Az intézmény vezetőjét a fenntartó nevezi ki, illetőleg bízza meg nyilvános pályázat vagy meghívás alapján, a nevelőtestületet meghallgatva, az Igazgatótanács javaslatára. A kinevezés 5 tanévre szól. A ciklus lejártát megelőzően a nevelőtestületet meghallgatva, az

Igazgatótanács javaslatára a fenntartó megerősíti a kinevezést, vagy új pályázatot ír ki, illetve meghívással él.

Az intézmény feladata:

Általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása:

(1-4. évfolyam)

Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók integrált nappali rendszerű nevelése, oktatása (1-4 évfolyam)

Általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása

(5–8. évfolyam)

Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók integrált nappali rendszerű nevelése, oktatása (5–8. évfolyam)

Általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása

A nemzeti köznevelésről szóló törvény kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók csoportján belül meghatározza a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók csoportjait:

- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló;
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló.

Sajátos nevelési igényű gyermek/tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek/tanuló, aki a szakértői bizottság szakvéleménye alapján az alábbi nyolc csoport valamelyikébe sorolható:

- mozgásszervi fogyatékos gyermek/tanuló;
- érzékszervi (látási, hallási) fogyatékos gyermek/tanuló;
- értelmi fogyatékos gyermek/tanuló;
- beszéd fogyatékos gyermek/tanuló;
- halmozottan fogyatékos gyermek/tanuló;
- autizmus spektrumzavarral küzdő gyermek/tanuló;
- egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermek/tanuló;
- magatartásszabályozási zavarral küzdő gyermek/tanuló.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek/tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek/tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek/tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének növelése, intézményi integrációjuk elősegítése

Kiegészítő tevékenységek

- Általános iskolai napközi otthoni nevelés
- Sajátos nevelési igényű tanulók napközi otthoni nevelése
- Iskolai, diáksport-tevékenység és támogatása

9.) Az intézmény típusa: általános iskola

10.) Az iskola évfolyamainak száma: általános iskola 8 évfolyam

11.) Az intézmény gazdálkodása: részben önálló gazdálkodású intézmény.

2. NEVELÉSI PROGRAM

„Boldog az ember, aki megtalálta a bölcsességet,
És az az ember, aki értelmet kap.
Mert több haszna van ennek, mint az ezüstnek,
És nagyobb jövedelme, mint a színaranyoknak.”
(Péld 3, 13-14)

2.1. A Magyarországi Református Egyház közoktatási intézményeinek közös nevelési célkitűzései

A Magyarországi Református Egyház- Jézus Krisztus missziói parancsának engedelmeskedve, az évszázados gyakorlat folytatásaként, a Magyar Köztársaság Alkotmánya és a Magyarországi Református Egyház Alkotmánya, továbbá a lelkiismereti- és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló hatályos törvények és egyéb jogszabályok alapján- közoktatási intézményeket tart fenn.

Működésük és rájuk vonatkozó egyházi szabályozás nem lehet ellentétes azokkal a jogszabályokkal, amelyek a fenntartótól függetlenül valamennyi magyarországi közoktatási intézményre vonatkoznak, ha azok nincsenek ellentétben a Szentírás parancsaival.

A gyermek és adottságai Isten ajándéka. A nevelés alapvető színtere a család. A keresztelekor tett szülői és gyülekezeti fogadalom megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne a református közoktatási intézmény, amely a gyereket Krisztusban testvérnek fogadja el.

Jézus Krisztus missziói parancsa: „... tegyetek tanítványokká minden népet...”(Mt 28,19) nem csupán az Egyháznak szól, hanem a családnak, az iskolának is. A református iskola jó lehetőség arra, hogy segítse a szülőket és a gyülekezetet abban, hogy valóra válthassák a gyermek keresztelekor tett ígéretüket, amely szerint úgy nevelik és neveltetik őt, hogy ha majd felnőtt, a konfirmáció alkalmával ő maga önként tegyen vallást a Szentháromság Istenbe vetett hitéről a gyülekezet előtt”.

A református iskola keresztyén közösség. Olyan hitvalló (lehetőleg református) pedagógusokat feltételez, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik. Életpéldájukkal, minden megnyilvánulásukkal keresztyénné, krisztusi emberré kívánják nevelni a tanítványaikat.

A Magyarországi Református Egyház református vallású diákjaiból **öntudatos, hitvalló magyar reformátusokat** kíván nevelni iskoláiban.

- **Reformátusokat**, tehát olyan keresztyéneket, akik életének zsinórmértéke a Szentírás, elfogadják ősi hitvallásaikat, a Heidelbergi kátét és a II. Helvét hitvallást; s akik tudják, hogy Isten választotta ki őket, s ha Tőle kérnek segítséget, a Szent Lélek alkalmassá teszi őket feladataik elvégzésére.
- Olyan **magyar** reformátusokat, akik a magyar kultúrát — elsősorban rendkívül gazdag anyanyelvünket és népi kultúránkat — megbecsülik, azt tisztán megőrizni, gazdagítani és továbbadni kívánják; ismerik és szeretik hazájukat, az itt élők és a határainkon kívülre szorult magyarok múltját, jelenét, értékeit, szívesen vallják magukat magyarnak, s családjukért, egyházukért, hazájukért áldozatokra készek.

- **Öntudatos, hitvalló** magyar reformátusokat, akik tudják, hogy Kiben és miért hisznek; képesek önállóan, logikusan gondolkodni, cselekedni; törekednek önmaguk és környezetük megismerésére, megóvására, jellemük, erkölcsi ítélőképességük és ízlésük fejlesztésével a jó és a rossz, az igaz és a hamis, a szép és a rút egyre biztosabb megkülönböztetésére, a valódi értékek felismerésére és tiszteletére, a különböző tudományterületeken és művészetekben alapos ismeretek megszerzésére, testi-lelki-szellemi harmóniában történő életvitelre, embertársaik segítségére, a hit ajándékának elfogadásához szükséges ismeretek, élmények, tapasztalatok megszerzésére, felelős helytállásra.

A Magyarországi Református Egyház, iskoláiban **a nem református vallású diákjait** öntudatos magyar keresztyénekké kívánja nevelni. Lehetővé teszi számukra saját vallásuk-felekezetiük hitvallásainak megismerését, ugyanakkor elvárja tőlük a református értékek ismeretét és tiszteletét.

A református iskola **úgy tudja elérni fenti nevelési céljait**, hogy megismerteti növendékeit a Biblia igazságaival és az egyháztörténet máig érvényes tanulságaival; a hiteles krisztuskövetés vonzó személyes példáját nevelői által is a tanulók elé állítja; hitéletének közösségi alkalmi révén a gyülekezeti életben való felelős részvételre indít; növendékeiben felkelti a tudásvágyat, és megalapozza a magas szintű önművelés igényét; növendékeit a tudományok segítségével rávezeti a teremtett világ megismerésének és megőrzésének fontosságára; a kultúra időtálló értékeinek közvetítése által fogékonyá teszi őket a szépre; a reál és humán tudás átadásával kifejleszti bennük a józan, kritikus és önálló gondolkodás és a felelős cselekvés képességét; gondosan ápolja az anyanyelvet és a magyar nemzeti hagyományokat; megérteti tanítványaival, hogy a világ megismeréséhez elsősorban saját nyelvükön, kultúrájukon keresztül vezet az út; rendszerességével és következetességével a személyes és társadalmi szintű köteleességtudat és áldozatvállalás mintáját állítja növendékei elé.

A fenti célok elérése érdekében a Magyarországi Református Egyház iskoláinak az a **feladata**, hogy imádsággal, igényes nevelő-oktató munkával, a magyar református iskolák hagyományainak, a keresztyén közösség nevelő erejének, a legfejlettebb tudományos és technikai eredményeknek-eszközöknek, valamint a családokkal és a gyülekezetekkel kiépített gyümölcsöző kapcsolatoknak a felhasználásával a lehető legtöbbet tegye meg azért, hogy minden növendéke fel tudja mutatni azokat a képességeit, amelyeket csak ő maga kapott a Teremtőtől.

Sola scriptura

Református atyáinkkal együtt valljuk, hogy Istent nem lehet másképp megismerni, csak a kijelentésből. Annyit tudunk róla, amennyit önmagáról kijelentett. Ennek a kijelentésnek írott dokumentuma a teljes Szentírás, melyben az isteni kijelentés olvasható. Ebben az értelemben mondhatjuk, hogy hitünk és életünk zsinórmértéke a Biblia. A református iskolát, tehát oktató tevékenységünket a Bibliához való igazodás határozza meg.

Nem csupán arról van szó, hogy a hittanórákon és az istentiszteleti alkalmakon beszélünk a Bibliáról, hanem mindig és mindenütt. Így elkerülhető az a veszély, hogy elválik egymástól a hit és a tudás.

Ezt a következő formában kívánjuk kivitelezni:

- a tanítási hetek áhítattal kezdődnek,
- az iskola elindulásának első évétől felmenő rendszerben az első órák előtt néhány perces csendességet tartunk,
- az utolsó órák közös imádsága zárja a napot,
- hetente két kötelező hittan- és egyházzenei óra épül be az órarendbe,
- megemlékezünk iskolai keretbe vagy gyülekezeti közösségben az egyházi ünnepekről,
- komoly odafigyeléssel választjuk meg a tankönyveket a Református Pedagógiai Intézet ajánlásaira tekintettel,
- a tantárgyak közül a magyar, a történelem, az ének tantervekben a bibliai ismeretek átadása is helyet kap,
- minden oktató tananyagot a Biblia mérlegére állítunk.

Sola gratia

Református atyáinkkal együtt valljuk, hogy életünk, üdvösségünk egyedül Isten Krisztusban nyújtott kegyelmének köszönhető. A magunk erejéből Őt meg nem ismerhetjük, életünk, munkánk neki köszönhető. Ilyen módon mindannyian kegyelemben részesülünk. Ez a tény iskolánk légkörének a meghatározója. A kegyelem azt is jelenti, hogy nem rászolgáltunk, mert akkor nem lenne kegyelem. Kegyelemre azért szorulunk, mert bűnösök vagyunk, s ebből az állapotból másképp nem szabadulhatunk (Róma 3,10-12).

Ezért iskolánk légkörére az alábbiak lesznek jellemzőek:

- szeretetteljes emberi kapcsolatok megvalósítására törekszünk tanár és diák, diák és diák, tanár és szülők, tanár és tanár tekintetében,
- a fegyelmezés dolgaiban tudni kell a megbocsátással is élni, mert mindannyian bocsánatból élünk,
- a tanulók személyiségét tiszteletben tartjuk, mert ők is Isten kegyelmének részesei,
- diákjaink előre megismerik a velük szemben áhított követelményeket,
- a tanulókat bevonjuk az iskolai élet szervezésébe az őket érintő területeken,
- a tanulók egymás közötti kapcsolatában hangsúlyozzuk és felügyeljük az Isten előtti egyenlőséget.

Sola fide

Reformátor atyáinkkal együtt valljuk, hogy Isten Krisztusban felkínált kegyelme csak hit által lehet a miénk. A keresztyén hit Isten igéjének meghallásából fakad (Róma 10,17). Tudjuk, hogy a hit nem tanítható, egyedül Isten ajándéka. Munkánkat az alábbiak szerint végezzük:

- a nevelők magatartásukkal református keresztyénhez illő módon élnek és dolgoznak,
- beszédünkből Krisztus lelkülete árad,
- az istentiszteleti alkalmak látogatása a nevelők számára legyen magától értetődő,
- református tanulóink esetében arra törekszünk, hogy egyházunk hitvalló tagjaivá lehessenek,
- nem református tanulóinkat saját vallásuk szabad gyakorlásának biztosítása mellett református egyházunk értékeinek megbecsülésére neveljük,
- e hitbeli elkötelezettség általános érvényre hat az iskola életének erkölcsi tartalmára.

Solus Christus

Református atyáinkkal együtt valljuk, hogy Jézus Krisztus Isten egyetlen Igéje. Róla szól a Biblia, mint írott ige, róla beszélnek a sákramentumok. Ő az egyház feje és a világ Ura. Övé minden hatalom mennyen és földön (Mt 28,18). Általa juthatunk csak el Istenhez (Jn 14,6).

Iskolai tevékenységünkben a dicsőséges Úrhoz fordulhatunk. Református iskolánk feladata egyetlen mondatban összefoglalható: Krisztus követésére odaszánjuk magunkat.

Soli Deo Gloria

Hitvallásaink szerint minden Isten munkája, amiről eddig számot adtunk. Ezáltal iskolánkban:

- magunkat hálából szánjuk Krisztus követésére,
- mivel Isten mindent megtett értünk, mi is mindent megteszünk érte,
- munkánkat nem a „kell” kényszere, hanem a „lehet” szabadsága határozza meg,
- elért eredményeinkért Istent dicsőítjük.

2.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.2.1 Pedagógiai alapelveink

A református iskola a hagyományt, az értékeket, az értékrendet védi, ezzel magát az embert védi.

- Olyan feltételeket igyekszünk teremteni, és olyan munkát végezni, hogy tanulóink testileg – lelkileg egészséges, felelős közösségi emberként tudjanak élni a mindennapokban.
- Kiemelt feladatnak tekintjük a tanulókra való személyes odafigyelést, a személyre szabott foglalkozást mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás terén.
- Arra törekszünk, hogy iskolánkban jó hangulatban, szép környezetben tanuljanak a gyerekek. Tevékenységünket szolgáltatnak tekintjük, melyet a társadalmi és a partneri igényeknek megfelelően szeretetteljes, keresztyén légkörben végzünk.
- Kiemelt feladatnak tartjuk, hogy az egészséges életmód megismert elemei épüljenek tanulóink személyiségébe.
- Célunk: a szilárd alapkészségek kialakítása mellett megtartani, keresni a szépet, a jót, az érdekeset, a hasznosat; kedvvel, örömmel szerezni az ismereteket; s kitartással eljutni a kitűzött célig.
- Azért dolgozunk, hogy diákjaink harmonikus, kiegyensúlyozott, a felnőttek világában boldogulni tudó emberekké váljanak. Olyanokká, akik a megszerzett tudást értéknek tekintik és használják. Akik egyéni értéknek tekintik boldogulásukat, a családjukat, a nemzetüket, a keresztyén egyházat és az emberiséget szolgálva tudják elérni, önmagukat és környezetüket mindig fejlesztve, jobbítva.
- Arra törekszünk, hogy ápoljuk, tovább vigyük hagyományainkat, a családi tradíciókat, a felelősségtudatot, a felnőttek tiszteletét, a szülőföld, a szabadság, a keresztyén értékek, a munka szeretetét.
- Kompetencia alapú oktatás bevezetése, elterjesztése
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása
- Esélyegyenlőség érvényesítése
- Szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása

2.2.2 Célok, feladatok:

- Korszerű, **keresztyén** természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása, melyet tanulóink eszközként használnak a valóság viszony-rendszerének megértéséhez, és alkalmaznak különböző cselekvés-formákban.
- Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.
- Fontos a tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés, és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén. Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.

- A NAT szabályozásának megfelelően a kulcskompetenciák fejlesztése, kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az egész életen át tartó tanulás lehetőségének megalapozása. Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Aktív tanulás
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéne fontosságával.
- Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.
- Az IKT-eszközök alkalmazásának folyamatos bevezetése /Internet, e-tananyagok, projektmunkák/.
- A sikeres munkaerőpiaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése
- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerinti – egyénre szabott fejlesztése
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése
- Digitális írástudás elterjesztése
- A digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elérését, és a célok megvalósítását elősegítse. Ezt szolgálják tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó rendszeres és komplex értékelés valamint az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre, közösségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek. Mivel iskolánk nevelő-oktató tevékenysége 1-8 osztályig terjed, ez fokozottan szükségessé teszi az egységes cél- és feladatrendszer mellett az életkorhoz, a nevelő-oktató munka négy szakaszához alkalmazkodó eszközök, eljárások kialakítását, alkalmazását.

2.2.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszköz-és eljárásrendszere:

A nevelő munka eszközei, eljárásai többértelmű pedagógiai fogalmak, teljes rendszerük kidolgozásával még napjainkban is foglalkozik a neveléstudomány.

Általánosságban megállapítható, hogy a nevelési eszközt a köznyelvben gyakran a módszer fogalmával azonos értelemben használjuk. Leggyakrabban a gyermekek fő tevékenységformáit jelenti, amelyekben a nevelési folyamat realizálódik. A nevelési módszer pedig nem más, mint a kitűzött nevelési cél elérése érdekében alkalmazott eljárás. Az eljárás a módszer konkretizációját jelenti.

Ennek megfelelően: a nevelés eszközei, eljárásai, valamint a nevelés módszerei a nevelési folyamat – egymással összefüggő, egymást feltételező, nagyon fontos – elemei, tényezői, a nevelési módszerek elválaszthatatlanok a nevelés céljából, vagyis a nevelési módszereinket hozzá kell igazítani célokhoz.

Mivel a nevelés céljai között szerepeltek általános és konkrét fejlesztési szakaszokra lebontott célok is, így a nevelési módszerek közül azokat kell kiválasztani, egyrészt amelyek a nevelési célokon és feladatokon túl igazodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez igazodnak a nevelők személyiségéhez, pedagógiai kultúráltságához felkészültségéhez igazodnak a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához másrészt mivel nincs teljesen egyforma két szituáció, két egyforma gyerek, két egyforma pedagógus, a nevelési módszereket úgy kell megválasztani, hogy azok a leghatékonyabb alkalmazást tegyék lehetővé.

Az eddigiekből következik, hogy szinte minden nevelési szituációt más-más módszer, illetve módszerkombináció alkalmazásával oldhatunk meg.

Ezt szem előtt tartva választhatunk az alábbi módszerek közül:

- **A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei:** meggyőzés, minta példakép példakövetés eszménykép bírálat önbírálat beszélgetés felvilágosítás tudatosítás előadás vita beszámoló
- **A tevékenység megszervezésének módszerei:** követelés, megbízás, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás
- **A magatartásra ható módszerek:**

a) ösztönző módszerek: ígéret, helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret, osztályozás, jutalmazás

b) kényszerítő módszerek: felszólítás, követelés, parancs, büntetés

c) gátlást kiváltó módszerek: felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, intés, tilalom, áterelés

Eszközök:

- **Nyelvi (verbális) eszközök:** beszéd, beszélgetés: (a nevelés egyik nagyon fontos eszköze, amelyben mindkét fél aktívan részt vesz; tartalmát tekintve lehet: szabad beszélgetés vagy irányított beszélgetés, szervezettség alapján lehet: spontán vagy tervezett, formája alapján: egyéni vagy csoportos), interjú
- **Nem nyelvi (non verbális) eszközök:** arckifejezés (mimika), szemmozgás, tekintet, testközelség, térközsabályozás, testhelyzet, testtartás, mozdulatok (gesztusok)
- **Szociális technikák:**

Ezeket a technikákat a tanulók a felnőttektől tanulják el, kezdetben a családban (gyermekkorai beidegződés) majd az iskolai közösségben. Ezért nagyon fontos, hogy a diákok milyen mintát kapnak otthon és az iskolában.

A célok megvalósulását szolgáló módszerek, szervezési módok, tanulás-szervezési eljárások:

- tevékenykedtetésre épülő tanulásszervezés,
- az infokommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz alkalmazása.

Céljaink és feladataink eredményes teljesítése érdekében fontos számunkra:

A tanítási órákon differenciált tevékenységi formák szervezése, a rendelkezésre álló éves órakeret racionális felhasználásával történő oktatás, korszerű taneszközök, hatékony, változatos tanítási módszerek alkalmazása, a tanulás tanítása, sikeres új pedagógiai eljárások, módszerek kipróbálása, „honosítása”, elterjesztése, a tanulói tevékenykedtetés előtérbe helyezése.

IKT eszközök használata, digitális készségek fejlesztése, azaz a digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése.

Az intézmény saját innovációinak megvalósítása, amely a helyi igényekhez igazodva, az egyéni fejlesztéseket, a nevelés-oktatás eredményességének fokozását, az esélyegyenlőség kiteljesítésére hatékony és sikeres, az egyéni fejlődést támogató oktatási utak, programok, nevelési eljárások, tanulásszervezési módok kidolgozását, azok gyakorlati megvalósítását szolgálja.

Átfogó intézményfejlesztés megvalósítása, a fejlesztések eredményeinek az intézmény mindennapi gyakorlatába való beillesztését, a pedagógiai szemléletváltást segítő tevékenységek megvalósítása, ezen belül az intézmény pedagógiai dokumentumainak módosítása, oly módon, hogy az iskola pedagógiai innovációjának fenntarthatóságát biztosítsa.

Következetes, fokozatosan nehezedő követelménytámasztás, és a tanulói teljesítmények változatos formájú, személyre szóló folyamatos ellenőrzése, értékelése.

Szakértői vélemény alapján, a központilag biztosított illetve a fenntartótól kapott órakeret felhasználásával fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások szervezése különösen a részképesség zavarral rendelkező gyermekek számára.

Tehetséges tanulók korai felismerése, differenciált foglalkoztatásuk, fejlesztésük biztosítása és „menedzselése”, a kimagasló teljesítmény elismerése, jutalmazása.

Közszégi, iskolai szintű rendezvények, ünnepélyek, megemlékezések, projektzáró rendezvények szervezése, változatos programkínálat biztosítása, valamint a szabadidő hasznos eltöltésének változatos módon történő segítése.

A diákönkormányzat hatékony működéséhez nélkülözhetetlen információk, személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A nevelés-oktatás folyamán alakulnia kell a gyermekek személyiségének, vagyis szükséges, hogy átéljék emberi méltóságukat, szabadságuk következményeként a felelősséget.

Nem beszélhetünk addig a személyiségfejlesztésről, amíg nem biztosítjuk az alapvető készségek, képességek fejlesztését. Tudatában kell lennünk annak, hogy a személyiségfejlesztést csak a szülőkkel együtt tudjuk megvalósítani; ill. annak, hogy a gyerekekre hatnak az iskolán kívüli közösségek is.

A személyiségfejlesztés feladatait a következő területekre bontva adjuk meg, összhangban a pedagógiai program alapelveivel, cél- és feladatrendszerével, valamint a NAT-ban képviselt értékekkel és a helyi sajátosságokkal:

Az értelem művelése

Segítő életmódra nevelés

Egészséges és kulturált életmódra nevelés

Az egyes területekhez a következő konkrét feladatok elvégzését látjuk fontosnak:

- Az értelem művelésénél fontos a megismerési vágy, a felfedezési vágy, a játékszeretet és az alkotásvágy fejlesztése. Ezzel egyidejűleg fejleszteniünk kell a tanulási képességeket is: a kognitív műveleteket, a megismerést, a gondolkodást, a kommunikációt, valamint a tapasztalati és értelmező tanulást, mindezt a következetes kompetencia alapú oktatáson keresztül.
- A segítő életmódra nevelés a keresztyén értékrend megismerését, ennek elfogadását, e szerinti viselkedés kialakítását, valamint a viselkedéshez szükséges képességek kiépülését jelenti. Az igazon, a jón, a szépen, nyugszik, példát maga Jézus adott: "Példát adtam nektek: amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek."/Jn. 13, 15/

Jézus példájának megismerése és elfogadása fokozatosan történik. Először a gyerekeknek el kell sajátítaniuk a keresztyén viselkedés alapvető szabályait, meg kell érteniük a szabálytudat, a döntési szabadság és felelősség szerepét. Olyan iskolai életrendet kell kialakítanunk, amely a hétköznapi életben elősegíti, hogy a tanuló megtapasztalhassa a kölcsönös megértés, együttérzés, segítőkészség előnyeit, hiányuk következményeit. A közvetlen megtapasztalás mellett nagy szerepük van a közvetett hatásoknak élményeknek is (élő és történelmi személyek; a szentírás alakjai, példázatai, eseményei; irodalmi hősök, csoportok)

Ahhoz, hogy *a jézusi ember szokásait ki tudjuk alakítani*, szükséges olyan légkörnek a megteremtése, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat, mivel a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvártak. Fontos az élményszerű, pozitív minták felkínálása személyes példamutatással, irodalmi, bibliai, történelmi szereplők tetteinek, magatartásainak átélési lehetőségével; a negatív, antiszociális minták hatásának a csökkentése.

Meghatározó a pozitív érzelmi légkör kifejlesztése és fenntartása az osztályokban, a tantestületben, az iskolában, amelyben úgy a tanulók, mint a pedagógusok biztonságban és jól érzik magukat.

A segítőképeség fejlesztéséhez az iskolának fel kell kínálni a segítség sokféle lehetőségét és módját

Az együttműködési képesség fejlesztéséhez a pedagógusnak rendszeresen kell élnie a segítő együttműködés formáival, (együtt cselekvés, közös kirándulás, közös feladatmegoldás).

- Egészséges és kulturált életmódra nevelés

A református iskola a teljes ember nevelésére hivatott. A teljes ember kifejezés magába foglalja azt, hogy az ember testből és lélekből áll. Feladatunk tehát úgy nevelni a ránk bízottakat, hogy testileg-lelkileg egészségesek legyenek. Közvetve vagy közvetlenül, minden tevékenységünkkel ezt kell elősegíteni.

Mindezt a közösségben, a közösség által kívánjuk elérni. Ezért célunk az iskolai formális közösségek fejlesztése:

Ennek érdekében feladatunk:

- ,hogy minden tevékenységünket – az oktatás és a nevelés területén egyaránt – a gyerekek szeretete hassa át,
- ,hogy meglássuk, megláttassuk és továbbfejlesszük a gyermekek személyiségében rejlő értékeket,
- ,hogy a tárgyi tudás mellé a gyermek szerezzon olyan kommunikációs képességeket is, amelyek segítségével tudását önmaga és mások számára hasznosítani tudja,
- ,hogy tanítsuk meg őket az egyéni és csoportos versenyzésre,
- ,hogy elsősorban személyes példamutatással neveljük gyermekeinket,
- ,hogy lehetőségeink szerint a gyermekek számára biztosítsunk képességeinek, érdeklődésének megfelelő változatos programokat, tevékenységi formákat,
- ,hogy kiemelten hangsúlyt fektessünk a kulcskompetenciák fejlesztésére,
- ,hogy jól együttműködjünk a térség iskoláival,
- ,hogy a szülőkkel olyan szemléletben tudjunk együttműködni, hogy az iskola és a szülő egyaránt érezze: közösek a céljaink.

A személyiség komplex fejlesztése: az értelem kiművelése mellett a gyermek önmagához, a különböző közösségekhez való viszonyának fejlesztése.

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét – megkülönböztetett figyelemmel az SNI tanulókat is - széleskörűen fejlessze.

Az egyéni tanulási útvonal, a differenciált fejlesztés biztosítása.

Fő feladat:

a tanulás iránti motiváció fejlesztése,

a tantárgyak közti merev határrendszer csökkentésével a komplex fejlesztés megvalósítása, oktatás és nevelés egységes feladatellátása,

a tanítási-tanulási folyamatban, alkotó jellegű feladatok biztosítása.

4. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok, egészségfejlesztési program

4.1 Egészségfejlesztés

1. Alapfogalmak

Mi az egészség?

Testi, lelki, szociális jólét állapota, nem a betegség hiánya

Alkalmazkodóképesség a környezet változásaihoz

Összhang a fizikai, a lelki és a társadalmi lehetőségek közt.

Kiteljesedése az egyén társadalmi integrációjától is függ (család, iskola, más közösségek)

Egészségnevelés:

A tanulók egészségkultúráltsági szintjének emelésével egyidejűleg olyan tevékenység kialakítása, amely az ismereteket aktív magatartássá formálja.

Egészségfejlesztés:

Magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, mentálhigiéné, az önségítés feladatait, módszereit.

2. Az egészségnevelés célja:

Az egészség mint elfogadott érték épüljön be az iskola mindennapjaiba. A nevelés során növekedjen a tanulók felelősségérzete önmaguk, mások és környezetük iránt. Célunk, hogy megtanítsuk diákjainkat az egészségügyi szolgáltatások helyes és célszerű igénybevételére, a szűrővizsgálatokon való rendszeres és önkéntes részvételre.

Célunk továbbá az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző hatásának növelése, a sport egészségmegőrző szerepének népszerűsítése, tudatosítása. Programunk tartalmazza a mindennapi testedzés megvalósítására szolgáló programot is.

3. Az egészségnevelés alapelvei:

a szellemi, a testi és a lelki nevelést egyformán fontosnak kell tekinteni

tervszerű, szervezett, rendszeres tevékenység

kiterjed minden tanulóra

résztevéője az iskola minden dolgozója

helyes cselekedésre serkentő

segíti az „egészséges iskolai légkör” kialakulását

személyiség megerősítése

csoportfelelősség területét szélesíti, bővíti (iskolavezetés, tanár, diákcsoport)

4. Egészségnevelés, fejlesztés területei:

Testi nevelés:

személyi higiéné

környezethigiéné

környezetvédelem

testnevelés- és sport – több mozgás

egészséges táplálkozás

balesetek megelőzése

elsősegélynyújtás

időben orvoshoz fordulni – szűrővizsgálatok

megelőzésre nevelés

biztonság igénye

szexuális nevelés (szerelem, házasság, nem kívánt terhesség,)
életkorral járó biológiai sajátosságok

Pszicho higiénés nevelés:

Egészséges életvezetés:

napi és heti életritmus

alvás, tanulás, munka, játék

ellenállni a reklám nem kívánatos hatásainak

fogyasztói szokások

pozitív értékrend kialakítása

a jó közérzet, a boldogság és sikeresség szükségletének kontrollálása – belső harmónia

Stressz elhárítás:

apróbb sikertelenség elviselése

konfliktusok megoldása, problémamegoldás

önismeret, éntudat

dönteni tudás

Deviancia megelőzése:

szendélybetegségek megelőzése

dohányzás-, alkohol-, drogtagadás

társas kapcsolatok egészségi, etikai kérdései

Érzelmi nevelés:

az életkorral járó pszicho-higiénés életmódi tennivalók

érzelmeket felismerni, kifejezni saját erőnyeiket, gyengéit felmérni, érzéseket kezelni

empátia-képesség fejlesztése, segítőkészség, felelősségérzet, akaraterő fejlesztése

Szociális higiénés nevelés:

Kedvező társas kapcsolatok építése, fenntartása

barátságok kialakítása

kommunikáció fejlesztése

kreativitás, aktivitás, együttműködés, vitakultúra fejlesztése, megtartása

etika, érték szabályok kialakítása, korlátokat felállítani és elfogadni (házirend)

szerepfeszültségek feloldása, érintkezési zavarok megelőzése

társadalmi izoláció megelőzése (hátrányos helyzetűek)

társadalmi támaszok (család, barát, egyesület, kisközösség...) fontossága, előnyei

4. Az egészségnevelés szinterei

Tanítási órákon

Minden tanár, tanító képes arra, hogy szaktárgyába megtalálja az egészség propagálásának lehetőségeit és ezeket építse be a tananyagba. Ezt a kerettanterv sok helyen elő is írja a tantárgyak tartalmi részében. A biológia, kémia, technika, természetismeret, rajz, irodalom tantárgyak pedig különösen alkalmasak célkitűzéseink megvalósítását segíteni. Az iskolában dolgozó minden pedagógus és alkalmazott személyes példamutatása is hirdesse az egészségnevelés fontosságát.

Egészségnevelés a testnevelési órákon

A helyi tanterv szerint a testnevelés tantárgy oktatásának: gimnasztika, atlétika, torna, két szabadon választott labdajáték, küzdősportok, úszás, szabadidős sportok jelentik az alapját. Az életmód és a tartási rendellenességek gyakorisága miatt órák elején tartásjavító gerinctorna bevezetése.

A tanulók általános fizikai teherbíró képességének mérése (évente kétszer)

Minőség-ellenőrzés: a tanulók egységes mérése, értékelése, és minősítése

Az iskolaorvos és védőnő vizsgálati módszereinek, illetve adatainak kibővítése, hogy felvilágosítást kapjanak a tanulók funkcionális állapotáról.

Egészségnevelés az osztályfőnöki órákon

Az osztályfőnök összefogja, egységben láttatja a szaktárgyak idevágó, de szerteágazó ismereteit és az életvezetés tudatosságára nevel.

Ilyenek pl. a táplálkozási szokások, a szükségtelen „túlcsomagolás”,

Az osztályfőnöki órák egészségneveléssel foglalkozó témaköreibe minden évfolyamon beépítjük a stressz- és konfliktuskezelés technikáinak tanítását.

Egészségnevelés tanórán kívül

Szakmai szervezetekkel való együttműködés

Védőnői ügyelet biztosítása; Egészségügyi szűrővizsgálatok (fogászat, szemészet, hallás vizsgálat, stb.); Egészségügyi felvilágosító előadások;

Versenyekre való felkészítés

Ajánlott versenyek:

- Sport: kézilabda, labdarúgás, kosárlabda
- Egészségvédelem: elsősegélynyújtó, drogprevenció- nap

A tanulók igényei szerint más sportágakban, egészség-és környezetvédelmi témákban is szervezünk, biztosítunk felkészülési lehetőséget.

A foglalkozások az iskola tornatermében, udvarán, és szaktermeiben zajlanak délutánonként.

Részvétel megyei, vagy országos akciókban és programokon

Rendszeresen részt veszünk a megyei, illetve országos sport, egészség- témájú programokban, pályázatokon. A nyert összegeket a tanórai és tanórákon kívüli programok színvonalas megvalósítására fordítjuk.

Helyi kezdeményezések

Témanapok

Olyan témanapokat kívánunk meghonosítani, amikor a diákok érdeklődésüknek megfelelő szervezett programokon vehetnek részt. Meghívott előadókkal, szervezetekkel vesszük fel a kapcsolatot.

Ilyen témanapok a következők:

Egészség-nap: egész napos rendezvény, sport, egészség, baleset megelőzés

Dohányzásmentes Világnap: filmvetítés, beszélgetés

A továbbiakban újabb témákban hívjuk fel diákjaink figyelmét 2-3 jeles nap (Egészségügyi Világnap, Nemzetközi Vöröskereszt Napja, Lelki Egészség Napja) kapcsán az ügy fontosságára.

Ennek lehetséges módjai:

- helyi rajzverseny és kiállítás (diákok által szervezeten)
- faliújság
- vers, illetve novella pályázat
- felkért előadó
- helyi vetélkedő
- sportesemények stb.

Iskolai étkeztetés

Az egészségnevelés és fejlesztés fontos területe az egészséges táplálkozás. Az átlagos magyar étkezési szokások miatt sok a túlsúlyos és – sajnos – egyre több az alultáplált fiatal. Az iskolai étkezés milyensége és mennyisége ezért kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon. A kulturált étkezés lehetőségének biztosítása pedig nevelőmunkánkat segíti.

Az étkeztetés szervezésével igyekszünk biztosítani a kellő időt az ebéd elfogyasztására. Az ételt készítő konyha javarészt gyermekétkeztetést lát el, ezért kiemelt szempont az egészséges táplálkozásra való törekvés (az alapanyagoknak és az adalékanyagoknak az egészséges táplálkozás követelményeit szem előtt tartó megválasztása).

b. A konyha biztosítani tudja a rászoruló (lisztérzékeny, diabetes betegségben szenvedő) gyermek étkeztetését.

Mindennapos testmozgás

Statisztikai adatokkal igazolható, hogy a középiskolás gyermekek felénél diagnosztizálható valamilyen tartási rendellenesség, gerincferdülés, statikai lábbetegség. Ezek az általános iskolában kezdődő és a középiskolában fokozódó elváltozások rendszeres testmozgással, célirányos gimnasztikával megelőzhetőek lennének. Az elváltozások gyakorisága nem igazolja a testnevelési órák hatékonyságát. Nem az a fontos, hogy minél nagyobb erő kifejtésre serkentsük a fiatalokat, hanem azzal tudunk segíteni, ha megadjuk a lehetőséget a mindennapi testmozgásra.

Célok, alapelvek

Minden tanuló minden nap vegyen részt valamilyen testmozgásban

Testnevelés órán megfelelő terhelést kapjon

Minden testnevelés órán legyen gimnasztika a helyes testtartást, helyes légzést kialakító gyakorlatok

Gyógytorna gyakorlatok

Minden testnevelés óra – testmozgás örömet és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is.

Érvényesüljön a testnevelés személyiségfejlesztő hatása

Tanítsunk olyan sportokat is, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében (szabadidő sportok, játékok, aerobik)

A tanulók testi-biológiai fejlődése csak rendszeres, napi testneveléssel és sporttal (testmozgással és testedzéssel) biztosítható. Ez a feladat sem előbbre, sem későbbre nem hozható és semmiféle más tevékenységgel nem helyettesíthető.

A kisgyermekek a legmaradandóbb élményüket életük első tíz évében gyűjtik. Ha a testi készség és képességfejlesztés ebben az életkorban elmarad, a későbbiekben nem, vagy csak alacsony szinten pótolható.

Fizikai képességek kialakítása és fejlesztése (is) csak az érzékeny szakaszokban gazdaságos
(Pl. az úszástanulás érzékeny időszaka 3-10, az ügyességé 10-13 éves kor)

A mindennapos testedzés formái

Az alsó tagozaton a heti testnevelés órák száma: 5.

A játékos, egészségfejlesztő testmozgás megszervezése heti 5 testnevelés órán történik

A felső tagozaton a heti testnevelés órák száma. 5

Sportköri tevékenységre délután van lehetőség alsó és felső tagozaton is.

Sportköreinket az adott tanév eleji igényfelmérés alapján szervezzük:

Lehetőségeink:

kézilabda

labdarúgás

kosárlabda

asztalitenisz

játékos képességfejlesztés

Szabadidő kibővítése

a tornaszoba használatának további lehetősége időbeosztás szerint
udvari sportpályák használata stb.

Úszásoktatás

Az iskola ajánlja a szülőknek, hogy az úszni még nem tudó tanulók úszásoktatásban vegyenek részt. Az oktatást az iskola amennyiben lehetősége van megszervezi, biztosítva annak személyi feltételeit is, de önerő is szükséges.

Segítő kapcsolatok, partnerek:

ifjúságvédelmi felelősök

szülők, család

iskolai szülői munkaközösség,

iskolaorvos, háziorvos, védőnő

gyermekjóléti szolgálatok, Pedagógiai Szakszolgálat, családsegítők

Magyar Vöröskereszt helyi csoportja

Országos programok koordinátorai

Egészségnevelő, egészségfejlesztő munkánk csak akkor lehet eredményes, ha közösen, egymást segítve és megerősítve végezzük azt diákjaink, gyermekeink egészsége érdekében.

4.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmek, és sok nehéz helyzeten átsegít. Az iskolai balesetek számának utóbbi időben való növekedése, valamint a szakszerű ellátása a sérülteknek, megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás. Lehetőség van osztályfőnöki-, biológia-, órákon, szakkörökön az ismeretek elsajátítására.

Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok nagyszámú tanulócsoport előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Minden osztály számára fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

az iskola kapcsolatot épít ki a helyi Mentőszolgálattal, a Vöröskereszttel
tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Természettudomány	- rovarcsípések
Biológia	- légúti akadály
Technika	- artériás és ütőeres vérzés
Kémia	- komplex újraélesztés
	- mérgezések
	- vegyszer okozta sérülések
	- savmarás
	- égési sérülések
	- forrázás
	- szénmonoxid mérgezés
	- égési sérülések
	- forrázás
Testnevelés	- magasból esés

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:

szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó);

minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak a helyi Mentőszolgálat, vagy a Vöröskereszt bevonásával;

évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése a tanulók számára.

5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az ember társas lény, közösségre van szüksége, az Istenhez is csak a közösségen keresztül jut el. Az iskolára - hiszen a gyerek ideje nagy részét ott tölti - óriási szerep hárul, amelyet nem lehetne elhibázni: közösségi embert formálni az egyénből és egyben olyan közösséget formálni a csoportból, amely a közösség erejét a keresztyén értékrend szerint, pozitív célok eléréseért, használja fel.

Ahogy a személyiség fejlesztésnél a jézusi ember az eszményi, úgy a közösségformálásnál a jézusi közösség a cél. Alaptörvény: a szeretet - igazi értelmében véve. "Arról ismerje meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt." /Jn. 13, 35/

A közösségfejlesztést nem lehet beszűkíteni egy tanórára. Fontos a tanórán kívüli foglalkozásokon (napközi, kirándulás, tábor, szakkörök...) törekedni a közösség formálására. Aki ezt a folyamatot irányítja az a pedagógus. Nem szabad elfelejtenie, hogy megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, példaként áll a diákok előtt; s csak akkor tud sikeresen közösséget formálni, ha ő is közösségi ember. Ezért fontos, hogy a tantestület is közösséggé váljon.

Feladataink:

A tanuló ismerje meg a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek.

A közösségben találja meg az igazi helyét. Tanuljon meg engedelmeskedni, alkalmazkodni, ha vezetésre termett ezt szolgálatnak tekintse.

Tudjon és merjen a konfliktusokról beszélni - a felnőttekkel is -, tapasztalja meg, hogy ezek természetesesek, s hogy van rájuk megoldás. Tanítsuk meg a konfliktusok kezelésére, megoldására.

Tanítsuk meg, hogy társát tisztelje, szeresse. Tanítsuk meg arra, hogy felismerje: szeretve van Isten által és az emberek által; segítsük, hogy a ráirányuló szeretetet el is tudja fogadni. Segítsük, hogy tudjon bízni a társaiban, az emberekben; hogy megtapasztalja, hogy igazi biztonságot az Istenbe vetett bizalom ad.

Tapasztalja meg, és tudatosítsa, hogy a közösségnek milyen nélkülözhetetlen szerepe van a személyisége formálódásában.

Igazodjék el az emberi kapcsolatok, közösségek világában. Minél szűkebb egy közösség, annál nagyobb a felelősség, ugyanakkor maradjon nyitott a nagyobb közösségek irányában is (iskola, egyház).

Fejlesszük a beteg, sérült, és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Alapozzuk meg a nemzettudatot, mélyítsük el a lakóhely, a közvetlen és tágabb környezet megismerését; a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet.

Ösztönözzük a hagyományok (családi, iskolai, népi) feltárására, ápolására, készítsük az ezekért végzett egyéni és közösségi tevékenységekre.

Alakítsuk ki a tanulóban, hogy a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás legyen életvitelüket meghatározó erkölcsi alapelv.

Új tanuló érkezése az osztályba

Egyes iskolák tárgyi és személyi ellátottsága eltérő. Ha új tanuló érkezik az osztályba, külön figyelmet kell fordítani a következőkre:

- A tanuló megfigyelése, megismerése
- A tanuló személyiségének megismerése
- Egyéni beszélgetések
- A tanuló magatartásának megfigyelése osztályközösségben
- A tanuló tudásszintjének megállapítása

Tanítási órákon a nevelő fokozottabban figyeljen az új tanulóra.

Az új tanuló ismereteinek felmérése egyénileg történhet szóban és írásban.

- A szóbeli ellenőrzés történhet kérdés- felelet, vagy összefüggő szóbeli beszámoló formájában. A beszélgetés folyamán felmérjük, hogy mit és mennyit tud a diák, ismeretei mennyire tudatosak, hogyan képes önállóan felhasználni az eddig tanultakat.
- Írásbeli felmérés során tudásszint felmérő dolgozatokat állítunk össze, melyek igazodnak a tantervi követelményekhez. A dolgozatot nem osztályozzuk, hanem annak eredményére, tanulására tervezzük a szükséges felzárkóztatást.
- A szóbeli és írásbeli beszámolók adnak képet a tanuló ismeretéről, esetleges hiányosságairól. Megállapítjuk, melyek azok az alapok, amelyekre építhetünk. A kapott eredmény után tudjuk meghatározni, hogy milyen felzárkóztatást nyújtunk a tanulóknak sikeres továbbtanulása érdekében.

6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai:

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

a tanítási órákra, foglalkozásokra való felkészülés,

a tanulók dolgozatainak, írásbeli munkájának javítása,

a tanulók munkájának rendszeres értékelése a kerettantervben és a Pedagógiai Programban meghatározottan szerint

a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák adminisztrálása,

a Pedagógiai Programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi adminisztratív feladatainak teljesítése

Hivatali titkok megőrzése

A hivatáshoz, a keresztyén létehez méltó magatartás tanúsítása

különbözeti, osztályozó és javító vizsgák lebonyolítása,

kísérletek, a dolgozatok és tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,

a tanulmányi versenyek lebonyolítása,

tehetség gondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,

felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,

iskolai kulturális, szabadidős és sportprogramok szervezése,

osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,

az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,

szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,

részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken és az éves munkatervben

meghatározott iskolai és egyházi rendezvényeken

részvétel a kötelező és a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken, valamint folyamatos önképzés

a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,

tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése és lebonyolítása,

részvétel a munkaközösségi értekezleteken,

tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,

iskolai dokumentumok készítésében, átdolgozásában, felülvizsgálatában való aktív közreműködés,

szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,

osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása, állagmegóvása

együttműködés a munkatársakkal, szülőkkel, más szakmai intézményekkel, szakemberekkel

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve. Az osztályfőnökök legfontosabb feladatait a személyre szabott munkaköri leírások tartalmazzák.

1. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai:

A tantárgyak lehetőségeinek kiegészítése az osztályfőnöki teendőkkel

A fiatalok közösségi létének keretét az osztályfőnök teremti meg. Ő a különböző szintű személyes kapcsolatok segítője, fejlesztője is.

Az átalakuló iskolarendszerben az osztályfőnöki feladatok bővülnek, e tennivalók körül is egyre nagyobb a bizonytalanság. Az osztályfőnök személyisége és elhivatottsága döntő súllyal alakítja a gyerekekben formálódó valóságképet. Munkálkodása nyomán válnak konkrét közösségi tevékenységgé a szaktanárok tanóráin túlnövő elképzelései, a különböző iskolai programkínálatok. A tanuló számos attitűdjének alakításán túl a szülők hozzáállását is befolyásolhatja igényessége, értékrendje.

A környezeti nevelés szempontjából nem meghatározó az osztályfőnök szaktárgyi hovatarozása. Az általános tájékozottsága, problémafelismerő és –feldolgozó képessége segítheti abban, hogy ezt a sokszínű témakört a környezethez való viszony alakítására, egyben pedagógiai céljaira használja, alkalmazni tudja.

A környezet megóvására szépítésére, otthonossá tételére, igényes gondos alakítására való nevelési problémák felismerése, életmódminták elemzése a megoldások keresése is kiváló lehetőséget nyújt az együttes tevékenységek során a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére.

Az osztályfőnök összefogja a szaktárgyak idevágó, de hagyományos tanórai kereteket megbontó tevékenységeit, például a fogyasztói társadalom problémáinak felismerését és megoldását segíti az iskolában. Ilyenek a táplálkozási szokások, a szükségtelen túlsomagolás, a szemét kezelés, anyag- és energiatakarékosság. A közös tanulmányi kirándulások, vetélkedők, a különböző akciókban való részvétel is összefűzheti az egyes szaktárgyakat.

Az osztályfőnöki órák témájának kínálata akkor hatékony, ha az legalább egy, de inkább négy évre tervezett sokszínű szocializációs programnak felel meg. Tervezése az osztályban tanító valamennyi pedagógus együtt gondolkodását kívánja meg.

7. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek

Célunk a lassúbb tempóban haladó, gyengébb képességű, tanulási nehézséggel küzdő, sajátos nevelési igényű gyermekek számára a hiányos vagy fejletlen részképességek kialakítása, fejlesztése, továbbá a szocializálódási folyamat segítése, a beilleszkedéshez szükséges motivációk, értékek, normák és gyakorlati készségek elsajátításának segítése.

A pedagógiai tevékenységet meghatározó vizsgálatok:

DIFER mérés, egyéni fejlesztés

Tanulási képességet vizsgáló Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye

Pedagógiai Szakszolgálat vizsgálatai

Belső mérési rendszer, és kimeneti vizsga,

Kompetenciamérések feldolgozása osztályszinten

A felzárkóztató program szinterei

A tanórákon a tanulók készségeinek, képességeinek, sajátos nevelési igényének ismeretében egyénre szabott módszerek alapján történik a fejlesztés

Egyéni megsegítés szinterei:

Egyéni fejlődési naplók vezetése, adatbank használat a tanulói jellemzéshez,

Egyéni fejlesztési tervek készítése a tanulók számára,
Differenciált óravezetés,
Korrepetálás, egyéni megsegítés,

7.1 A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A beilleszkedési zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés. Pontos meghatározása nehéz, mert a társadalomban sokféle párhuzamos normatíva és elvárásrendszer létezik. Szoros összefüggés van az adott társadalom helyzete, életszínvonala és a normaszegés mértéke, jellege között.

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ez a tevékenység csak akkor eredményes, ha ismerjük a magatartási zavarok megnyilvánulásának leggyakoribb formáit.

Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanuló beilleszkedési problémái, zavarai a tanuló eltérő magatartásában figyelhetők meg. A viselkedészavarok megnyilvánulása változatos: az enyhe szorongástól a súlyos neurotikus tünetekig, a csavargástól az erőszakos tettekig, az enyhébb kényszerektől a súlyos pszichotikus megnyilvánulásokig terjedhetnek ki.

Fel kell figyelnünk:

- az agresszív megnyilvánulásokra,
- a közönyre és a passzivitásra,
- az érzelem-szegény, apatikus magatartásra,
- a túlzott félelemre és szorongásra,
- a kifejezett féltékenységre, irigységre,
- a beszédzavarra,
- a hirtelen romló tanulmányi eredményre stb.

A problémák, a nem elfogadható viselkedés számbavétele után következik a viselkedési zavart kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása:

a családi környezet hatásaiból ered-e (pl. nevelési hibák, a szülők deviáns magatartása),

a család és az iskola ellentétéből fakad-e,

iskolai ártalmakra vezethető- e vissza (pl. túl magas követelmények, túl szigorú, autokratikus magatartás, gúny, megszegényítés, túlzottan engedékeny, irányítás nélküli nevelés stb.)

esetleg a kedvezőtlen társas pozíciók (pl. peremhelyzet) következménye

Az időben nyújtott szakmai segítség képes a folyamatot megállítani. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Nagyon fontos az együttműködés az egészségügy, a gyógypedagógia és a Pedagógiai Szakszolgálat szakembereivel.

A beilleszkedési, magatartási zavarok megoldását, ill. enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával;

a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz;

személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával;

teljesíthető, reális követelmények támasztásával;

a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással);

a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással;

az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;

az osztályközösség segítő erejének mozgósításával;

a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával;

következetes - a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával (lásd „a tanulók jutalmazásának és elmarasztalásának rendszerét”);

az ifjúságvédelmi felelőssel való együttműködéssel;

szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételeivel

7.2 A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése és oktatása

Iskolánk a keresztyén értékek mellett elkötelezett, így természetes kell, hogy legyen számunkra a fogyatékkal (enyhe fokú testi, érzelmi, beszéd) élők testvérként való elfogadása az Úr Jézus Krisztusban.

A felzárkóztató program színterei az SNI –s tanulók részére:

Fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, alkalmazása az iskolában,

Egységes Református Pedagógiai Szakszolgálattal együttműködés,

Békés Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálattal együttműködés,

Egyéni tantárgyi megsegítés

Egyéni fejlesztési naplók

Tevékenységformák:

differentiált tanulásszervezés

projekt-módszer

tevékenységközpontú pedagógiák

individuális tanulás

7.3 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek:

A tehetséggondozás feladatainak megvalósítása iskolánkban differenciálással és egyéni tehetséggondozással történik. A differenciálás áthatja az iskola egész nevelési folyamatának feladatait, tartalmát, követelményeit, módszereit, eszközeit, szervezeti formáit, értékelési rendszerét.

Pedagógusaink nevelő-oktató munkájuk során arra törekszenek, hogy a differenciálás módszerével teljes mértékben kibontakoztassák a tanulóknak rejlő képességeket, fejlesszék kreativitásukat, szociális kompetenciájukat, kognitív és affektív szférájukat.

Ennek érdekében:

A tanítási órákon alkalmazzuk a differenciált foglalkozást,

A közösségi nevelés mellett nagy figyelmet fordítunk az egyéni bánásmódra,

Egyéni feladatok adásával igyekszünk kibontakoztatni a gyermek képességeit, tehetségét,

A tanulók érdeklődésének, adottságainak megfelelően szakköröket szervezünk a tanítási órákba be nem illeszthető ismeretek és készségek elsajátítása érdekében. A szakkörök szervezésénél a sokoldalúságra, a változatosságra törekszünk.

Folyamatosan részt veszünk a református iskolák számára kiírt pályázatokon, tanulmányi versenyeken, vetélkedőkön.

Lehetővé tesszük tanítványainknak, hogy bekapcsolódjanak az iskolán kívül megszervezett tanfolyamokba, tevékenységekbe, ha azok összeegyeztethetőek iskolai kötelezettségeikkel.

A közművelődési intézmények által biztosított lehetőségek kihasználása (múzeum-, hangverseny-, és színházlátogatások; könyvtárakban, levéltárakban végzett kutatómunka stb.).

Diák önkormányzati tevékenység, iskolai rendezvények szervezése.

A tananyag lehetőségeinek függvényében projekt módszer alkalmazása.

8. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvétele

A tanulók e jogukkal a saját érdekképviselőikre létrehozott diákönkormányzat révén élhetnek.

A diákönkormányzatok egyetértési jogai megszűntek, csak a véleményezési jogai maradtak meg. Döntési joggal csak a saját közösségi életük tervezésében, szervezésében gyakorolhatnak.

A diákönkormányzatok működéséről a Nkt. 48 §-a rendelkezik:

Az iskola, a kollégium tanulói a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a demokráciára, közéleti felelősségre nevelés érdekében – a házirendben meghatározottak szerint – diákköröket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti.

A diákkörök döntési jogkört gyakorolnak – a nevelőtestület véleménye meghallgatásával – saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

A tanulók, diákkörök a tanulók érdekeinek képviselőikére diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az intézményvezető bíz meg ötéves időtartamra.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a házirend elfogadása előtt.

- A törvényből kitűnik, hogy a diákönkormányzatoknak az intézményi döntési folyamatokban
- tehát csak véleménynyilvánítási joga van, amit a Nkt. 48§ 4. szakasza szabályozza.

A Diákönkormányzat feladatai:

- A tanulók szabadidős programjainak megszervezése
- Változatos, a gyerekek igényeit is kielégítő, valamint személyiségüket fejlesztő rendezvények szervezésével az iskolai közösség megszilárdítása
- A DÖK-ben az iskola minden tanulója választó és választható.
- Minden osztály 2 fő képviselőt választ tagjai közül. Ők képviselik az osztályt a „gyűléseken”.
- A DÖK elnöke az a 7.-es vagy 8.-os tanuló lehet, akit a képviselők egyszerű többséggel – titkos szavazással – megválasztanak.
- Elnöknek minden 7.-es és 8.-os diák jelölhető, aki magatartásával és tanulmányi munkájával (pozitív) követendő példát mutat társainak.

9. A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködése, kapcsolattartásuk formái

Az oktatási és nevelési folyamat középpontja a gyermek. A nevelésnek két fő színtere az iskola és a család. A feladatok teljesítéséhez céljaink eléréséhez harmonikus partnerkapcsolatra van szükség, hogy a pedagógiai programot a szülőkkel, mint iskolahasználókkal egyetértésben tudjuk megvalósítani. Ezért az iskola-szülő kapcsolatban a kölcsönösséget tartjuk a legfontosabbnak, ez az együttműködés alapja, a sikeresség záloga.

Célunk a szülő törvény által biztosított jogának biztosítása. Korrekt, kölcsönös bizalomra épülő pedagógus-szülő kapcsolatra való törekvés. A fellépő ellentétek megbeszélésével kompromisszummal való feloldása.

9.1 Együttműködés, kapcsolat a tanulókkal:

- Osztályfőnökön keresztül
- Közös tevékenységek alkalmával
- Diákönkormányzat munkája, rendezvényei kapcsán
- Egyéb rendezvényeken

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az intézmény vezetője, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulókat és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetben keresztül írásban) tájékoztatják.

A tanulókat kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

9.2 Együttműködés a szülőkkel:

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai pedagógiai programjáról, házirendjéről, a munkatervről, az aktuális feladatokról az intézmény vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

Az intézmény vezetője legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten.

Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

Családlátogatás

Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

Szülői értekezlet

Feladata:

- A szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- A szülők tájékoztatása :
  - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről
  - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól
  - a helyi tanterv követelményeiről
  - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról
  - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról
  - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről
  - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
  - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és az intézmény vezetője felé.

Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanárokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás, stb.).

Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktatómunka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programterv.

A szülői értekezletek, a fogadó órák, és a nyílt napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, nevelőtestületével.

Osztálycsoportok működtetése a Facebookon, mindennapos kapcsolattartás biztosítása, az írásbeli tájékoztató fő formája.

Intézményünkben kísérleti jelleggel a 2022/2023-as tanévtől bevezetjük a Kréta rendszert:

a KRÉTA rendszer bevezetése valamennyi református fenntartású köznevelési és szakképzési

intézmény részére. A KRÉTA rendszerhez történő csatlakozás a 2022/2023 tanévben még önkéntes, a 2023/2024 tanévben azonban már valamennyi református köznevelési és szakképzési intézmény számára kötelező lesz. Ezért a Zsadányi Református Általános Iskola a 2022/2023-as tanévben.

A Kréta rendszer bevezetésének két lépcsőjét alkalmazza:

- a 2022/2023 tanévben önkéntes csatlakozási lehetőség (a 2022/2023 tanévben adatfeltöltés és pilotálás; 2023. szeptembertől éles használat)
- a 2023/2024 tanévben egységesen kötelezővé váló használat minden intézmény számára (a 2023/2024 tanévben adatfeltöltés és pilotálás; 2024. szeptembertől éles használat)

A bevezetést támogató első pilotálási év tartalma:

- az első félévben jellemzően adatfeltöltési feladatokra kerül sor az intézmények által;
- a második félévben pedig ugyan még nem éles környezetben, de már lehetőség van a KRÉTA érdemi használatára, gyakorlati tapasztalatok szerzésére;

A pilot évben párhuzamosan működik egymás mellett a papíralapú napló vezetése és a KRÉTA használata. Ez átmenetileg többletadminisztrációt jelent, ugyanakkor biztonságot ad az új rendszerre való gond nélküli átálláshoz.

Ami a humánerőforrás-szükségletet illeti, intézményenként jellemzően 2 fő felelősre lesz szükség. Az egyik személy az ún. KRÉTA koordinátor, aki jellemzően az igazgató, igazgatóhelyettes, a másik pedig a KRÉTA-val kapcsolatos informatikai feladatokat ellátó személy, praktikusán az intézmény rendszergazdája, IT feladatokat ellátó munkatársa.

A pedagógus titoktartási kötelezettsége:

A pedagógusokat és a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottakat titoktartási kötelezettség terheli, mely kiterjed a személyes adatok, közlésére, adatok továbbítására, tárolására.

9.3 Igazgatótanács:

Az intézmény egészét érintő szakmai ügyekben állást foglaló, véleményező, javaslattevő szerv.

A fenntartó testületének elnöksége.

A fenntartó iskolaügyi szakértője

Az intézmény igazgatója.

Az intézmény vallástanára illetve hitoktatója.

Az intézmény gazdaságvezetője

A presbitérium által küldött képviselő tag

Az intézmény nevelőtestülete által küldött egy képviselő tag

A szülői munkaközösség elnöke, a szülők képviselőjében

Feladata:

Az intézmény egészét érintő szakmai ügyekben állásfoglalás kialakítása, javaslat a továbbfejlesztés irányainak meghatározására.

Dönt az éves munkaprogramjáról, amelynek összeállításánál figyelembe veszi az intézmény munkatervében szereplő kiemelt feladatokat

Véleményezi az intézmény munkatervi javaslatát, az intézmény szakmai munkájáról készített értékelést, beszámolót. Az állásfoglalást a nevelőtestületi értekezleten ismertetni kell.

Vizsgálja és állásfoglalásával segíti a nevelési folyamatok egymásra építettségét, az iskolák szakmai együttműködését, a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokat, a szabadidő szervezését, a nevelő-oktató munkát segítő tevékenységet, a gyermekvédelmi és a mentálhigiénés munkát, a környezetvédelmi és egészségvédelmi tevékenységet. Véleményező és javaslattevő joga van az intézmény pedagógiai programjának módosításakor. Összegzését a nevelőtestületi értekezleten ismertetni kell.

Működése:

Az igazgató tanács félévente vagy szükség szerint ülésezik.

Érdemi állásfoglalásának kialakításához tagjainak kétharmados részvétele, s a jelenlévők egyszerű szótöbbsége szükséges. Helye van a különvélemény fenntartásának.

Az ülések érdemi előkészítése, az állásfoglalások megvalósításáért, döntésre illetékes szerv elé terjesztéséért az intézményvezető a felelős.

A külső kapcsolatok rendszerét és szintjeit az intézményvezető határozza meg. Az egész intézményt érintő ügyekben a kapcsolattartás az intézményvezető feladata.

Nevelőtestületi értekezlet

A nevelőtestület vezetője az intézményvezető.

Tagja: az intézményvezető-helyettes, az iskolalelkész, az iskola valamennyi pedagógus munkakört betöltő alkalmazottja.

A nevelőtestület döntési jogkörébe tartozik:

Az intézményi pedagógiai program, helyi tanterv és módosításának elfogadása

Az iskola működéséhez kapcsolódó belső szabályzatok elfogadása vagy módosítása

Az iskola éves munkatervének elkészítése

Az iskola munkáját átfogó elemzések, értékelések, beszámolók elfogadása, a nevelőtestület képviselőjében eljáró pedagógus kiválasztása

A tanulók magasabb évfolyamba lépésének megállapítása

A tanulók osztályozó vizsgára bocsátása

Az iskolai tankönyvellátás rendjének megállapítása a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével

A tankönyvtámogatás felhasználásának módjáról történő döntéshozatal a szülői szervezet és a diákönkormányzat véleményének kikérésével,

Jogszabályban meghatározott más ügyek.

A nevelőtestület döntéseit és határozatait – a jogszabályban meghatározzak kivételével, nyílt szavazással és egyszerű szótöbbséggel hozza. A szavazatok egyenlősége esetén az intézményvezető szavazata dönt. A döntések és határozatok az intézmény iktatott iratanyagába kerülnek.

A nevelőtestület véleményt nyilváníthat vagy javaslatot tehet az iskola működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Ki kell kérni a véleményét:

- A tantárgyfelosztás elfogadása előtt
- Az egyes pedagógusok külön megbízásának elosztása során
- Külön jogszabályban meghatározott ügyekben.

A nevelőtestület a tanulók fegyelmi ügyeiben való döntési jogkörét az erre a célra létrehozott fegyelmi bizottságra ruházhatja át.

A nevelőtestület összehívása

- Tanévnnyitó és tanévvégi nevelőtestületi értekezlet
- Félévi és év végi osztályozó konferencia
- Havonta egy alkalommal munkaértekezlet
- Évi két alkalommal nevelési értekezlet céljából.

- Szükség esetén a pedagógusok részére felső tagozati, illetve alsó tagozati értekezletet hívhatnak össze.

9.4 Intézményi szintű kapcsolatok

Kiemelt kapcsolatot tart fenn az intézmény a következő szervezetekkel:

Az intézményi munka megfelelő szintű irányításának érdekében az intézmény vezetőségének állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

a Tiszántúli Református Egyházkerület
 Zsadányi Református Egyházközség
 Zsadány Község Önkormányzata
 Zsadány Község Polgármesteri Hivatala
 Békés Vármegyei Kormányhivatal
 Békéscsabai és a Sarkadi Járási Hivatal
 Járási Gyámhivatal
 Pedagógiai Szakszolgáltató Központ
 Megyei Pedagógiai Intézet
 Református Pedagógiai Intézet
 Sarkadi Kistérség Család-és Gyermekejóléti Szolgálat
 Iskolaorvos, védőnő, fogorvos
 Művelődési Ház, IKSZT
 Az egyházak, felekezetek községi képviselőivel
 Helyi sportegyesületekkel
 Sarkadi Rendőrkapitányság és Zsadányi Rendőrőrs
 Nemzetiségi önkormányzatok
 Az intézményt támogató alapítványok kuratóriumával
 „Zsadányi Aranykönyvesek Alapítvány”
 A helyi társadalmi egyesületekkel
 A községben működő vállalkozások vezetőivel

A kapcsolattartás formáját az alkalomhoz, eseményhez, felmerült problémához igazítjuk: egyes tanulókkal kapcsolatos ügyintézés, esetmegbeszélések, rendezvényt, ünnepséget előkészítő megbeszélések, egészségügyi feladatok ellátása, szabadidős tevékenységek szervezése stb.

10. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeinek célja: azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai Programja szerint nem lehetett meghatározni.

Általános szabályok:

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz: osztályozó vizsgákra
 különbözeti vizsgákra

javító vizsgákra

és pótló vizsgákra vonatkozik

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

aki osztályozó vizsgára jelentkezik

akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít

aki különbözeti vizsgára jelentkezik

akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Minden vizsga írásbeli vagy szóbeli, vagy gyakorlati vizsgarészből állhat az iskola Pedagógiai Programja alapján.

Az osztályozó vizsga

Az osztályozó vizsga a tanulmányok alatti vizsga egyik módja, amelynek célja a tanuló tudásszintjéről való tájékozódás, a tanulmányi követelmények teljesítésének minősítése osztályzattal. A félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha

felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,

engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,

a jogszabályban meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet, (az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a.)

a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Az 1-2. pontban foglaltak esetében a Házirendben található jogszabályok irányadóak. Az osztályozó vizsga letételét a tantestület csak akkor tagadhatja meg, ha az igazolatlan mulasztások száma meghaladja a 20 tanítási órát.

Az intézményben az osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni.

A vizsgázónak az írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló idő

vizsgatárgyanként 45 perc. Szóbeli vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető. A vizsgáztatás időtartama 10 percnél nem lehet több.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az iskola nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját az intézményvezető határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az iskola a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdeni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamba lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Javító vizsga

A javítóvizsga tanév végén utólagosan letehető vizsga azokból a tantárgyakból (legfeljebb háromból), amelyekből a tanuló tudását elégtelennel minősítették, vagy az osztályozó vizsgán a tudását részére felróható szabálytalanság vagy ok miatt nem tudták minősíteni (pl.

elkészik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik).

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között szervezhető. A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az intézményvezető jelöli ki.

Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

A tanuló joga különösen, hogy kérelmére - jogszabályban meghatározott eljárás szerint - független vizsgabizottság előtt adjon számot tudásáról.

Az okok a következők:

a félévi, illetve év végi osztályzat megállapítása,

tanítási órákról való távolmaradás miatt a tanuló nem volt osztályozható, a tanuló részére a nevelőtestület engedélyezte az osztályozó vizsga letételét,

a tanuló javítóvizsgát kíván tenni.

A tanuló félévi, illetve év végi osztályzat megállapítására a jogszabály szerint a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző harmincadik napig nyújthatja be kérelmét.

Ha mulasztás miatt nem osztályozható tanuló részére a nevelőtestület engedélyezte az osztályozó vizsgát, akkor az engedély megadását követő három napon belül jelentheti be a tanuló az intézményvezetőjénél, hogy az osztályzatának megállapítására független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző huszonkettedik munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő három napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból / tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

Tanulmányok alatti vizsgák szervezésének legfontosabb alapelvei

A vizsgabizottság minimum három főből áll. Az általa ellátandó feladatok

elnök, kérdező tanár, ellenőrző tanár

Az elnök

felel a szabályok betartásáért,

ellenőrzi a vizsgázók adatait, vezeti a jegyzőkönyvet,

a kell szavazást rendel el

Kérdező tanár(ok)

csak megfelelő tanári végzettséggel lehet

Az intézményvezető felel a vizsgák szabályos lebonyolításáért.

Ellenőrző tanár

lehetőség szerint szakos tanár

felel a vizsga szabályszerűségéért

Írásbeli vizsgák általános szabályai

a tanteremben minden padban csak egy diák ülhet

a feladatlapot az iskola pecsétjével kell ellátni, fel kell tüntetni a tantárgy

megnevezését, a tanuló nevét és a dátumot

a feladatlap megoldásának ideje 45 perc

a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával

Egy vizsganapon három írásbeli vizsga tehető le, de közöttük 10 perc pihenőidőt kell biztosítani, kivétel, pótló vizsga esetén, három írásbeli vizsga tartható.

Ha a vizsgázó az írásbelin szabálytalanságot követ el, a felügyelő tanár e tényt jegyzőkönyvben rögzíti, és felvezeti a feladatlapra és jelenti az intézményvezetőnek.

Az írásbeli vizsga javítása

a szaktanár az adott vizsganapon piros tollal kijavítja az írásbeli dolgozatot ha a szaktanár arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközöket használt, - rávezeti a feladatlapja és értesíti az intézményvezetőt.

A szóbeli vizsga általános szabályai

egy napon három szóbeli vizsga tehető le

a vizsgázónak a vizsga előtt minimum 15 perccel kötelező megjelennie

a vizsgák ideje alatti várakozáshoz lehetőség szerint pihenő helyiséget kell biztosítani.

a szóbeli vizsgán minden vizsgázó, a tantárgyakhoz kapcsolódó segédeszközökkel készül az önálló feleletre

a felkészülési idő legalább 20 perc, kivétel az idegen nyelv ahol nincs felkészülési idő a felelet során a tanuló a felkészülési idő alatt készített jegyzeteit használhatja

a felelet maximum 10 percet tarthat

ha a vizsgázó az adott tételből teljes tudatlanságról tesz tanúbizonyságot, egy alkalommal, póttételt húzhat

két tantárgy között a vizsgázó pihenőidőt kérhet

ha a szóbelin a vizsgázó szabálytalanságot követ el, az elnök figyelmezteti, jegyzőkönyvet készít és a vizsgabizottság dönt a szóbeli eredményéről

szabálytalanságok esetében a vizsgabizottság elnöke értesíti az intézményvezetőt, aki a törvények alapján dönt.

Az egyes vizsgatárgyak részei, követelményei és értékelési rendje

A vizsgatárgyak követelményrendszere

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény helyi tantervében található követelményrendszerével.

Vizsgatárgyak részei

Irodalom szóbeli vagy írásbeli vizsga

Magyar nyelvtan írásbeli

Történelem szóbeli vagy írásbeli vizsga

Természetismeret/Környezetismeret szóbeli vagy írásbeli vizsga

Idegen nyelv 4. osztálytól írásbeli

Matematika írásbeli

Fizika írásbeli

Földrajz szóbeli vagy írásbeli vizsga

Biológia szóbeli vagy írásbeli vizsga

Kémia írásbeli

Informatika 5. osztálytól gyakorlati vizsga

Etika/ Hittan szóbeli vagy írásbeli vizsga

11. Felvétel és átvétel helyi szabályai

Tanulói felvétel

A Zsadányi Református Általános Iskola beiskolázási körzete az egész község, és Biharugra közigazgatási területe, de fogadja a környező településekről jelentkező – elsősorban – református gyermekeket is.

Az iskola a tanulói felvételek elbírálásánál az alábbi sorrend alapján dönt:

- A szülők a református gyülekezet tagjai
- A gyermek meg van keresztyelve
- Az Iskola szeretettel fogadja azokat is, akik nincsenek megkeresztyelve.

A Zsadány Község Önkormányzatával kötött közoktatási megállapodásnak megfelelő százalékban fogadja azon halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, akiknek a szülei elfogadják a keresztyén nevelést és vállalják a kapcsolattartást a református gyülekezet lelkipásztoraival.

A felvétel formai kritériumai:

Az első évfolyamba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse, vagy ha ezt csak december 31. napjáig tölti be, a szülő kérje gyermeke felvételét az iskolába.

Az első évfolyamba történő beiratkozásakor be kell mutatni:

- a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt;
- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- nyilatkozatot a szülői felügyeleti jog gyakorlásáról;
- a pedagógiai szakszolgálat, vagy szakértői bizottság felvételt javasoló szakvéleményét (ha az óvoda a vizsgálatokat javasolta);
- a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát;
- a szülő személyi igazolványát;
- nyilatkozatot a szülői felügyeleti jog gyakorlásáról,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

Tanulói átvétel szabályai:

A szülő a szabad iskolaválasztás jogán gyermekét bármikor átíráthatja másik iskolába.

A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást. Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.

További átvételre vonatkozó szabályok:

Az osztály létszáma lehetővé teszi a felvételt.

A különleges bánásmódot igénylő tanuló esetén a szakvélemény megfelel az alapító okiratnak és a személyi, tárgyi feltételek megléte, a fejlesztés lehetőségeinek biztosítása adott.

A választott tanult idegen nyelv biztosítható az átvétel után.

Az intézményvezető a fenti szempontokat mérlegelve – az intézményvezető helyettes és az érintett osztályfőnök véleményének kikérésével - dönt a tanuló átvételéről. Az elutasításról írásban értesíti a tanuló képviselőjét és felhívja a kiskorú tanuló szülőjének figyelmét arra, hogy a döntés ellen jogorvoslattal élhet.

Ha az átvett tanuló iskolájának Pedagógiai Programja lényegesen eltér iskolánk programjától a tanuló különbözeti, vagy osztályozó vizsgára kötelezhető. Az átvételkor különbözeti vizsga letétele akkor írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés

állapítható meg. A vizsga jellegéről, módjáról, időpontjáról az intézmény vezetése a szülőt az átvételkor írásban értesíti.

Az iskolaváltás és a tanuló átvételének szabályai

„Az iskola pedagógiai programja meghatározza az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályait, szükség esetén különбөzeti vizsgával, egyéni segítségnyújtással, türelmi idő biztosításával vagy évfolyamisméltéssel.”

Az iskolaváltás történhet:

- másik általános iskolába történő átjelentkezéssel,
- középiskolába történő felvétellel,
- külföldre távozással (ideiglenesen vagy állandóra)

Másik intézménybe történő átiratkozáshoz a szülőknek be kell mutatni a fogadó intézmény nyilatkozatát a felvételtől. Másik általános iskolába történő átjelentkezés esetén a tanuló osztályfőnöke intézkedik a tanulót megillető taneszközök, dolgozatok kiadásáról, az iskolatitkárság a hatályos iratkezelési szabályzatnak megfelelően a tanulót kijelenti az iskola tanulóinak sorából.

Tanuló átvétele más iskolából abban az esetben lehetséges, ha ez etikai kifogás alá nem esik.

Az átvétellel felvett, vagy külföldről visszaérkezett tanuló felzárkóztatása egyéni segítségadással, órai differenciálással és felkészítő foglalkozással történik.

A nagyobb lemaradást mutató területek felzárkóztatása igazgatói engedéllyel hosszabb időt is igénybe vehet, ilyenkor az osztályozó vizsgák, vagy a különбөzeti vizsga időpontja egyénileg kerül kitűzésre.

HELYI TANTERV

1. A kerettanterv alapján összeállított helyi tanterv

A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE, JELLEMZŐI

Intézményünk helyi tantervét az 5/2020.(I.31.)Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012.(VI.4.)Korm. rendelet módosításának és a Magyar református Egyház Zsinatának 244/2012.11.16. határozatának figyelembevételével az alábbiak szerint határozza meg:

1. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára”,

valamint

2. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára.

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. A jogszabály alapján az iskola a pedagógiai programjának részeként a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít. A helyi tantervben meg kell nevezni az alapjául szolgáló kerettanterveket.

Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a kilencven százalékát fedik le, a fennmaradó tíz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag követelményeinek elmélyítésére, gyakorlásra, egyes tantárgyaknál a Református Általános Iskolák Kerettantervének tananyagával bővített ismeretek tanítására, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használják fel.

A kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órákat az alábbiak szerint építettük be az iskola helyi tantervébe:

A magyar nyelv és irodalom valamint a matematika tantárgy megnövelt óraszámai, az iskola pedagógiai programjában szereplő céloknak megfelelően, a tanulók olvasás-szövegértés és matematikai logikai kompetenciájának növelését szolgálják. Az alsó tagozatban az angol tanítása 1. osztálytól lehetővé teszi a tanulók nyelvvizsgára való felkészítését.

A kerettantervben felajánlott választható tantárgyi kerettantervek közül az alábbiak szerepelnek az iskola helyi tantervében:

ÉVFOLYAM	VÁLASZTOTT KERETTANTERV
1-4. évfolyam	Ének-zene „A” változat
5-8. évfolyam	Ének-zene „A” változat
5-8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom „A” változat
5-8. évfolyam	Matematika „B” változat
5-8. évfolyam	Biológia „A” változat
5-8. évfolyam	Fizika „B” változat
5-8. évfolyam	Kémia „B” változat
6-8. évfolyam	Informatika „A” változat

A Köznevelési törvény az egyházi iskolák órakeretében további felhasználható órakeretként általános iskolában a református hittan tantárgy tanítására plusz órát engedélyez. Az erkölcstan tantárgy órakeretét felhasználva iskolánkban heti két órában hit-és erkölcstan oktatás folyik a Magyarországi Református Egyház Oktatási törvényének megfelelően.

2. Az iskola tantárgyi rendszere

A református iskola felelős a rábízott tanulók oktatásának, nevelésének körültekintő megszervezéséért. Az intézményes nevelés adta keretek között az egyes tanuló tudásának, kultúrájának folyamatos fejlesztéséért, érzelmi, akarati tulajdonságainak a későbbi tanulmányokhoz szükséges felkészítéséért. A tanulók képességeinek és készségeinek fejlesztését, a biztos alapot nyújtó rendszerezett tudást a hagyományos tantárgyi struktúrában

látjuk megvalósíthatónak. A rendszerezett ismeretek széleskörű alkalmazhatóságát a tantárgyakon belüli - életkori és egyéni sajátosságokhoz igazított - képességfejlesztésre irányuló oktatási-nevelési módszerek biztosítják.

A helyi tanterv alsó és felső tagozaton egyszerre lép életbe felmenő rendszerben:

2020 szeptemberében: Az első és az ötödik évfolyamon.

2021 szeptemberében: A második és a hatodik évfolyamon.

2022 szeptemberében: A harmadik és a hetedik évfolyamon.

2023 szeptemberében: A negyedik és a nyolcadik évfolyamon.

Az iskola eddig bevált tartalmi és módszertani eljárásait és a Nat előírásait, valamint a választható tankönyveket alapul véve határozzuk meg a tantárgyak ismeretanyagának évenkénti bontását.

A kerettantervet kiegészítjük a Református Általános Iskolák Kerettantervének tartalmi elemeivel.

Az oktatási program kiemelt területei jelennek meg az óraháló óraszamaiban.

- Anyanyelvi kommunikáció
- Matematikai alapkészségek, problémamegoldó gondolkodás
- Idegen nyelvi kommunikáció
- A hatékony, önálló tanulás képességének kialakítása
- Keresztyén értékeken alapuló szociális attitűd
- A keresztyén közösségi normáknak megfelelő kezdeményezőképeség

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Hit-és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Életvitel és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető	2	2	2	2

órakeret				
Összes heti óra	24	24	24	25

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 5–8. évfolyamon

Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	3	3
Hít-és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Természettudomány	2	2	-	-
Fizika	-	-	1	2
Kémia	-	-	1	2
Biológia	-	-	2	1
Földrajz	-	-	2	1
Hon- és népismeret	-	1	-	-
Ének-zene	2	1	1	1
Dráma és színház	-	-	1	-
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	-
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki-Közösségi nevelés	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Összes heti óra	28	28	31	30

3. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

- Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, e fejezet rendelkezéseinek betartásával, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

(Fontos feltétel a Református Pedagógiai Intézet által javasolt tankönyvlistán való szereplés, valamint *a kompetenciafejlesztést segítő taneszközök használata* a. Az iskola a 17/2014. EMMI-rendelet előírásainak megfelelően előnyben részesíti a tartós tankönyveket.

- Az 1-4. évfolyamos tanulók által az egyes tanítási napokon használt tankönyvek tömege a három kilogrammot nem haladhatja meg.
- Az iskola minden év május 31-ig nyilvánosságra hozza az iskolai könyvtárból kölcsönözhető tankönyveknek, ajánlott és kötelező olvasmányoknak a jegyzékét.
- Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.
- Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.
- A tankönyvrendelés elkészítését az iskolában működő szakmai munkaközösségek koordinálják. A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:
- pedagógusaink a tankönyvválasztásnál előnyben részesítik az Oktatási Hivatal által kiadott tankönyvjegyzékben szereplő tankönyveket;
- azokat a könyveket, segédkönyveket, amelyek nem szerepelnek a tankönyvjegyzékben az iskolai szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat egyetértésével lehet a tankönyvrendelésbe felvenni;
- a tankönyvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak;
- a pedagógiai munka egysége és az iskolán belüli átjárhatóság biztosítása. A következő tanévben szükséges taneszközökről a májusi szülői értekezleten szóban, az iskola aulájában elhelyezett listán, írásban tájékoztatjuk a szülőket.
- Tájékoztató található a kölcsönözhető tankönyvekről is, illetve arról, hogy milyen feltételek mellett kaphatnak ingyenesen tankönyvet (jogszabályi rendelkezés alapján), illetve támogatást a tanulók (szülei) a tankönyvek megvásárlásához.

4. Választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógusválasztás szabályai

Az iskola vezetője minden év április 15-ig közzéteszi a tankönyvek listáját, lehetőség szerint a tantárgyat tanító pedagógus nevét is.

A tanuló, illetve szülője május 20-ig írásban jelzi a tantárgyak választásával kapcsolatos döntését.

Amennyiben a tanuló képzési irányt (tantárgyakat) választott, azt felmenő rendszerben tanulói jogviszonyának végéig terjedő döntésként hozza, kivétel, ha a tanuló egészségügyi, vagy más szempontok alapján nem tudja teljesíteni az adott tantárgy követelményeit, vagy a gondviselő másként nem dönt. Erre egy tanév során egyszer van lehetősége.

Az iskola diákönkormányzatának, valamint szülői szervezetének a pedagógusválasztásban véleménynyilvánítási joga van, amennyiben nem hárít aránytalanul nagy terhet egy-egy pedagógusra, és nem veszélyezteti a pedagógusok kötelező óraszámát. A javaslatot a tárgyév megelőző év végén írásban kell kérvényezni (indoklással) az intézmény vezetőjénél. Iskolánkban az összetételből kifolyólag eddig nincsenek választható tantárgyak és választható pedagógusok.

5. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, formái.

Mérési, értékelési rendszerünk

A köznevelési törvény lapvető célja a közoktatás minőségének fejlesztése. Iskolánk pedagógia programjának mérési értékelési rendszerét az oktatáspolitikai dokumentumok, a törvényi változások figyelembevételével készítettük el. A rendszer kidolgozásánál megőriztük jelenleg érvényben lévő programunk értékeit.

A törvénymódosítás új szabályozó dokumentumot vezetett be – a kerettantervet. Ennek megfelelően az ellenőrzés, mérés, értékelés rendszere kiegészült az egyes tantárgyak kerettanterveiben rögzített belépő tevékenységformáinak, illetve a továbbhaladás feltételeinek megfelelő, e területhez kapcsolódó elemeivel.

Célunk– hogy minden tanuló saját lehetőségeinek optimumáig jusson el értelmi, erkölcsi és testi fejlődésben egyaránt.

A kialakított mérési értékelési rendszerben felmérni, hogy az iskola tanulói az adott évfolyamon, illetve a meghatározott mérési szakaszban hogyan tettek eleget iskolánk kerettantervhez igazított helyi tantervében előírt követelményeknek.

Kiemelten hangsúlyozzuk a diagnosztikus és a fejlesztő értékelés szerepét és jelentőségét.

Meggyőződésünk, hogy a tanulók akkor tanulnak motiváltabban, ha teljesítményük értékelésekor nagyon jól ismerjük a kiinduló állapotot, és ennek függvényében tervezzük meg a folyamatos fejlesztést.

Eredményes nevelő-oktató munkánk egyik alapvető feltétele, hogy az értékelési rendszer iskolai szinten is egységes legyen, és azt valamennyien céltudatosan egységesen alkalmazzuk.

A tanulók tudásának értékelése - amennyiben az egyes iskolatípusra vonatkozó helyi tanterv másként nem tartalmazza - a tanórán nyújtott szóbeli és írásbeli, valamint gyakorlati feletek alapján történik. A köznevelési törvény (54§ (1)-(8) bekezdés) szerint az első évfolyamon félévkor és évvégén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul. A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és évvégén érdemjegyekkel értékelünk. Az érdemjegyek és az osztályzatok a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Az értékelés legyen:

- Folyamatos, rendszeres, aktuális, tervszerű, kiszámítható – nem kampányszerű
- igazodik a fejlesztési követelményekhez, belépő tevékenységformákhoz, továbbhaladási
- feltételekhez évfolyamonként, fejlesztési szakaszként,
- Sokoldalú
- Változatos – (szóbeli, írásbeli, szöveges, osztályzattal történő)
- vizsgálja a neveltségi szintet, vegye figyelembe az életkori sajátosságokat
- Kiszámítható – segítse elő a rendszeres munkavégzés és felelősségtudat kialakulását
- Konkrét – tárgyyszerű, tárja fel a hibákat, azok okait, támaszkodjon a pozitívumokra,
- legyen segítészándékú
- Egybehangzó – objektív, igazságos, méltányos
- Kollektív – a tanulók is értékelhetik egymás teljesítményét
- Pedagógiaileg kifogástalan, nem lehet a fegyelmezés, büntetés eszköze
- Érthető, követhető
- A feladatlapokat, felméréseket, amelyeket leosztályozunk, tanév végéig meg kell őrizni
- Az iskolai dolgozatok, témazáró feladatok érdemjegyét a szaktanár az osztálynaplóval egyidejűleg az ellenőrző könyvbe is írja be és írja alá
- A készségtárgyak esetében tantervi követelményeken túl, figyelembe kell venni a tanuló

- adottságait, képességeihez mért aktivitását, kezdeményezőkézségét, érdeklődését.
- A házi feladatot minden esetben javítani kell
- Fontos, hogy a tanuló tudja milyen teljesítményt, fejlődést várunk tőle
- A sikeres és sikertelen munkát egyaránt értékeljük
- A helyesírási hibákat minden tantárgynál ki kell javítani, de szaktárgyi jegybe nem számítható be
- Egy napon kettőnél több témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérés megírására ne kerüljön sor.
- Amely tantárgyhoz nincs központi témazáró feladatlap, a szaktanár által összeállított témazáró feladatsor a mérvadó. A témázó dolgozat haza nem vihető, a szülő a fogadó órákon, szülői értekezleteken megtekintheti
- Az érdemjegyek nem egyenértékűek. A témazáró összefoglaló jellegű teljesítmények nagyobb súllyal esnek latba, ezért ezeket az osztályozó naplóban is meg kell különböztetni az érdemjegyeiktől. Beírásuk a naplóba piros színnel történik.
- A hiányzó házi feladat, vagy hiányzó felszerelés zöld elégtelennel jelölhető.
- Tantárgytól függetlenül fontos a szép, helyes magyar beszéd tanítása, a kifejezőkézség, az előadói készség fejlesztése.

6. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

- Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt minimális, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és a minimális tényanyag tudást valamennyi tantárgyból.
- A tanulók magasabb évfolyamra lépésének megállapítása a nevelőtestület jogkörébe tartozik.
- Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.
- Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:
  - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
  - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy, vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
  - egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
  - ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 % -át meghaladja – és a nevelőtestület engedélyezi – júniusban, vagy pedig augusztus hónapban osztályozó vizsgát tehet,
  - egyéni tanrend szerint tanuló volt
- A mulasztott tanulók és egyéni tanrend szerint tanulók esetében az osztályozó vizsga tantárgyai a következők:
  - 1-2. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, matematika,
  - 3-4. évfolyamon: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, idegen nyelv
  - 5-6. évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, történelem, természetismeret, idegen nyelv
  - 7-8. évfolyamon: magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz, idegen nyelv.

A 2010/2011. tanév végétől évfolyamisméltásra kell kötelezni mindazokat a diákokat (a 2., 3., 4. évfolyam végén is), akik az előírt tanulmányi követelményeket nem teljesítették.

Ha a tanuló az első évfolyamon első alkalommal nem tesz eleget az előírt követelményeknek, munkáját osztályfőnöke az év végén szöveges formában értékeli a tanuló részére kiadott iskolalátogatási bizonyítványon.

7. Iskolai beszámoltatás, értékelés, minősítés

Az ismeretek számonkérésének, a tanuló teljesítménye értékelésének követelményei és formái

a) Követelmények:

- Számon kérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás–képesség–teljesítmény egységében kell értékelni.
- Az értékelés és minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).
- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

b) Az értékelés formái:

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A második év végétől a hagyományos osztályzatos módszert használjuk, azaz a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeljük, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítjük.

A szaktanár a tanuló teljesítményét, előmenetelét

- heti egy órás tantárgynál félévenként legalább három érdemjeggyel,
- heti kettő vagy három órás tantárgynál havonta legalább egy érdemjeggyel,
- heti három óránál magasabb heti óraszámú tantárgynál havonta legalább kettő érdemjeggyel értékeli.

Az értékelés legyen folyamatos:

- visszajelzés a diáknak a zökkenőmentes továbbhaladás érdekében,
- jelzés a szülőknek a diák adott tantárgybeli előmeneteléről.

A folyamatos értékelés fajtái:

- órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére),
- szóbeli felelet értékelése,
- gyakorlati, illetve manuális tevékenység értékelése osztályzattal és szóban (készletárgyak teljesítményének értékelésére),
- írásos értékelés (írásbeli munka minősítésére: osztályzat + hozzáfűzött megjegyzések, tanácsok),
- szülőknek üzenő füzet vagy ellenőrző útján, valamint a Kréta elektronikus rendszeren keresztül küldött jelzés a feltűnően gyenge, vagy – esetleg – a kiemelkedően jó teljesítményért.
- félévi és tanév végi

Az ellenőrzés fajtái:

- szóbeli feleltetés,
- házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése,
- írásbeli számonkérési formák:
- írásbeli felelet (egy anyagrészből),
- beadandó, nagyobb elmélyülést igénylő házi dolgozat kitűzése,
- röpdolgozat (bejelentés nélkül, aznapi házi feladatból),
- dolgozat (előző órán bejelentett, kisebb anyagrészből),
- témazáró dolgozat (legalább egy héttel korábban bejelentett, összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő).
- a tanuló produktumának (pl.: rajz, technika órán előállított tárgy, testneveléssel összefüggő mozgásforma előadása) ellenőrzése.

7.1 Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanuló tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

A tanuló írásbeli beszámoltatásának formái :

témazáró dolgozat: egy teljes tantervi téma számonkérésére szolgáló, egy tanórát kitöltő, az ismeretek felidézését és alkalmazását egyaránt megkövetelő írásbeli számonkérési forma, a témazáró dolgozatban szereplő feladattípusok arányai megfelelnek a tananyag és a tantervi követelmények belső arányainak;

egyéb dolgozat: egy tantervi téma valamely részének számonkérésére szolgáló, legfeljebb egy tanórát kitöltő írásbeli számonkérési forma, amelyben az ismeretek felidézése az alkalmazástól függetlenül vagy azzal együtt is számon kérhető

Az év eleji, félévi, év végi **felmérések** alapvetően diagnosztikai célt szolgálnak: a tanulók tudásának, készségeinek szintjét mérik. E felmérések csak akkor osztályozhatók, ha megfelelő ismétlés, gyakorlás után került sor rájuk

A tanuló tanulmányi munkájának, teljesítményének **egységes értékelése** érdekében a tanulók írásbeli értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük.

0 - 33%	elégtelen (1)
34 - 50%	elégséges (2)
51 - 75%	közepes (3)
76 - 90%	jó (4)
91 - 100%	jeles (5)

Ha a szaktanár a meghatározott ponthatárok alkalmazása során szükségesnek látja, az adott osztályban, csoportban az egyes ponthatárokat legfeljebb 5 százalékkal lefelé vagy felfelé módosíthatja.

Az írásbeli beszámoltatás korlátai, a tanulók tudásának értékelésben betöltött szerepe, súlya

Az írásbeli beszámoltatás szerepe, súlya

a) A számonkérési, értékelési formák (szóbeli, írásbeli) helyes aránya a pedagógia örök dilemmája. A képesség és készségfejlesztés követelménye a két forma egyenlő arányát kívánna. A magas osztálylétszámok, a mennyiségében és sokféleségében egyre bővülő közvetítendő ismeretanyag elsajátításának pontos ellenőrzése az írásbeli számonkérést részesíti előnyben.

Ugyanakkor a tanulók kifejezőképességbeli hiányosságai, a felgyorsult élettempó hatására kialakult rövidített, szinte csak jelzesszerű – az egyedi, választékos stílust nélkülöző – beszédjük az iskola felelősségét növeli ezen a téren.

b) A témazáró dolgozatok – kétszeres súllyal való értékeléséről a szaktanár dönt a munkaközösség véleményének figyelembevételével. A szaktanár a tanév elején tájékoztatja a tanulókat arról, hogy melyek azok a tanulói teljesítmények, amelyeket a félévi és a tanítási év végi osztályzatok kialakításánál kétszeres súllyal fog figyelembe venni. Ilyen teljesítmény értékelésekor a naplóba és a tanuló ellenőrzőjébe piros színnel megkülönböztetett érdemjegy kerül. Szorgalmi feladatra zöld jegy kerül a naplóba, mely 0,5 jegynek számít. A házi feladatra adott zöldjegy szintén 0,5 jegynek számít. Jeles, és kitűnő tanuló félévkor és év végén általános dicséretet kap.

Az írásbeli beszámoltatás rendje és korlátai :

a) Témazáró dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb egy héttel a dolgozatírás előtt bejelenti, a dolgozatot két héten belül kijavítja, egy napon kettőnél több témazáró dolgozatot nem íratunk.

b) Egyéb dolgozat íratását a szaktanár legkésőbb az előző tanítási órán bejelenti, a dolgozatot két héten belül kijavítja;

c) A szaktanár egy tantárgyból nem írat újabb dolgozatot mindaddig, amíg az előző dolgozatot kijavítva ki nem adta a tanulóknak.

d) A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőképesség fejlesztésére.

e) A diákok írásbeli dolgozatait, beszedett füzetét, beadott munkáját (házi dolgozatok, tanulói kutatómunkák anyaga) rövid időn belül értékelni, javítani kell.

8. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli házi feladatok meghatározásának elvei és korlátai

a) A házi feladatok kiadásának szempontjai :

- a tanulók napi és heti terhelése,
- az egyes diákok képességeit, adottságai,
- az életkori sajátosságok,
- az értelmi fejlettség,
- a fejlődés üteme,
- házi feladat előkészítettsége,

b) A házi feladatok kiadásának és ellenőrzésének alapelvei:

- A házi feladatok korosztálytól függetlenül sarkallják a diákokat állandó önellenőrzésre!
- A házi feladatok segítsék elő a szülők tájékoztatását gyermekük iskolában végzett munkájáról, az iskolában folyó munkáról.
- A napközis kollégák folyamatosan tájékoztassák a pedagógusokat a házi feladatok mennyiségéről, azok megoldásáról egyénre szabottan is!
- A házi feladatok mindig kerüljenek ellenőrzésre!
- Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint!
- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell.
- Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikra szokásos.
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.
- A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.

Napközi otthonos rendben működő osztályaink számára a házi feladat az önálló tanulásra való szoktatást jelenti.

A napközis, vagy otthoni megoldásra váró feladatokat a pedagógusok a tanítási órákon, a tanított tananyaggal összefüggésben, rendszeres otthoni gyakorlásra jelölik ki.

A szóbeli felkészülés céljából meghatározott feladatokat a következő tanítási órákon szóbeli, esetenként írásbeli számonkérési formában, illetőleg frontális számonkéréssel ellenőrizzük.

A szóbeli feladatok mellett a legtöbb tantárgyból rendszeresen írásbeli házi feladatokat határozunk meg, amelyet tanulóinknak általában a következő tanítási órára kell elkészíteniük. Azoknak a feladatoknak az elkészítési idejét, amelyek hosszabb időt igényelnek, a tantárgyat tanító pedagógus határozza meg az osztály vagy egyes tanulók tudás és képességszintjéhez igazítva.

Ilyen feladatok például a házi olvasmányok, az olvasónapló, a tanulói kiselőadásokra való felkészülés vagy hosszabb idegen nyelvi fordítási feladat, de az életvitel és gyakorlat vagy vizuális kultúra órára készítendő alkotás is lehet.

A hétvégi időszakra is jelölünk ki írásbeli és szóbeli házi feladatot, de ennek mértéke, terjedelme nem haladhatja meg a hétköznapiakon is szokásos mértéket.

A szóbeli és írásbeli házi feladatok meghatározásakor a következő elveket követjük:

Alsó tagozatos tanulóknak annyi szóbeli és írásbeli házi feladatot jelölünk ki, hogy a másnapi felkészüléshez 1-2. évfolyamon 30 perc, 3-4 évfolyamon maximum 45 perc elegendő legyen.

Felső tagozaton az egyes tantárgyak felkészülési ideje különböző, a felső tagozaton tanító pedagógusok figyelemmel kísérik a tanuló órarendjét, hogy a különböző tantárgyakból adott feladatok a tanulók túlterhelése nélkül elvégezhető legyen. Minden pedagógus tudja, hogy a tanulónak egy-egy tanítási napra több tantárgyból is készülnie kell.

A tanítási szünetek időtartamára (nyári, őszi, téli és tavaszi szünet, többnapos ünnepek) nem adunk az átlagos mennyiséget meghaladó írásbeli és szóbeli házi feladatot.

Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink szellemi kapacitását optimálisan kihasználjuk. Ennek érdekében szükségesnek tartjuk, hogy felsős tanulóink számára rendszeresen önálló otthoni felkészülésre alkalmas írásbeli és szóbeli feladatokat határozzunk meg. A házi feladat nem helyettesítheti az új tananyag órai feldolgozását. A szóbeli házi feladat a tanórán megértett és gyakorolt tananyagot tartalmazza, az ismeret alaposabb rögzítése érdekében. Az írásbeli házi feladatra akkor kaphat a tanuló érdemjegyet, ha erről előzőleg tudomást szerzett.

9. A magatartás és a szorgalom helyi minősítési rendszere

Tanulóink személyiségfejlődésének, neveltségi szintjük értékelésének fontos eszköze magatartásuk és szorgalmuk minősítése. A minősítési rendszerrel célunk az egységes szemléletű értékelés megvalósítása.

a. A minősítés formái:

A tanuló magatartásának értékelése, minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2).

A tanuló szorgalmának értékelése, minősítése: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2).

Félévkor és az év végi bizonyítványba a fenti egyszavas minősítéseket kell beírni.

b. A minősítés eljárásrendje:

- A tanulók magatartását és szorgalmát az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni. A második év végétől a hagyományos osztályzások módszert használjuk, azaz a tanuló magatartását és szorgalmát tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeljük, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősítjük.

- Az osztályfőnök az általa gyűjtött információk alapján a félévi, illetve az év végi osztályozó értekezleten javaslatot tesz az egyes tanulók minősítési fokozatára.

- A minősítések kialakításában az osztályfőnök támaszkodik az osztályban tanító tanárok, az osztály-diákbizottság véleményére és a minősítést megvitatja az osztályközösséggel, valamint az érintett tanulóval.
- Változtatni kell annak a tanulónak a magatartási érdemjegyét, akinek a tanárokhoz, felnőttekhez, társaihoz való viszonya kifogásolható.
- A végleges minősítés a nevelőtestület döntése alapján alakul ki az érvényben lévő minősítési fokozatok alapján.
- Az első félévben az első időszakban-, a tanév végén az egész tanévben mutatott magatartást és szorgalmat értékeljük.
- A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.
- A egyéni tanrend szerint tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.
- Az értékelés alapelveit, az egyes minősítések feltételeit az osztályfőnök a tanulókkal az év eleji első osztályfőnöki órákon, a szülőkkel a tanév első szülői értekezletén ismerteti.

c. A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei:

„Példás” az a tanuló, aki:

- magatartása, cselekedetei elismerést váltanak ki társaiból, tanáraiból
- felelősséget vállal tetteiért
- tiszteli és elismeri mások értékeit, jóindulattal segíti társait, aki tudásával, a közösségben elért helyzetével soha nem él vissza
- a nyelvi fordulataiban kerüli a durva, trágár kifejezéseket
- képes kulturáltan fellépni saját maga és szűkebb környezete érdekében
- szívesen vállal munkát osztálya, iskolája, közössége érdekében
- ügyel környezete rendjére, tisztaságára, szándékosan nem okoz kárt
- betartja az iskola házirendjét
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása

„Jó” az a tanuló, aki:

- a példás magatartás követelményeinek javarészt megfelel, de cselekedeteit, ítéleteit időnként az indulat vezérli
- a házirendet betartja
- tiszteli a felnőtteket, társait
- trágár, durva kifejezéseket nem használ
- feladatait becsülettel elvégzi, de a közösségért vállalt munkára önként csak ritkán vállalkozik, a rábízottakat tőle elvárható módon teljesíti
- az osztály vagy az iskola közösségi munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt
- ügyel környezete rendjére, tisztaságára, szándékosan nem okoz kárt
- nincs írásbeli intője vagy megrovása

„Változó” magatartású az a tanuló, aki:

- cselekedetei következményeit nem képes felismerni, így az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
- a tanórán vagy tanórán kívül többször viselkedik fegyelmezetlenül
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
- játékban gyakran vét a szabályok ellen, közösségi munkájában sokszor udvariatlan, durva
- sérelmeit időnként önbíráskodással torolja meg
- az órai munka során nem kellő figyelemmel dolgozik, időnként mással foglalkozik
- ha feladattal bízzák meg, azt elvégzi, de nem kellő figyelemmel
- környezete rendjéért keveset tesz, vagy nem érdekli
- a viselkedési szabályokat csupán úgy tudja betartani, ha gyakran figyelmeztetik rá
- igazolatlanul mulasztott
- osztályfőnöki intője van

„Rossz” a magatartása annak a tanulónak, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti, nem tudja és nem is akarja betartani az iskolai házirendet
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza
- szándékosan rongálja környezetét
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt
- több szaktanári figyelmeztetést kap, illetve van osztályfőnöki megrovása, vagy ennél magasabb fokú büntetése

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

d. A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei:

„Példás” szorgalmú az a diák, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes teljesítményt nyújt
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is. és azokat elvégzi
- munkavégzése pontos, megbízható
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként vesz részt
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza

„Jó” a szorgalma annak a diáknak, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
- a tanórákon többnyire aktív
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vállal, de az ilyen jellegű megbízást teljesíti
- taneszközei tiszták, rendezettek

„Változó” a szorgalma annak a diáknak, aki:

- tanulmányi teljesítménye elmarad képességeitől
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja
- önálló munkája figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik

„Hanvag” a szorgalma annak a diáknak, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
- feladatait folyamatosan nem végzi el
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül
- félévi, vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A magatartás és szorgalom megítélésekor mindig figyelembe kell venni a gyermek életkörülményeit és képesség szintjét!

10. Az iskolai jutalmazás és büntetés formái:

.Azt a tanulót, aki képességeihez mérten példamutató magatartást tanúsít, vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez vagy az iskolai, illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön, vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, dicsőséget szerez, vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesíti.

Az iskolában – a tanév közben – elismerésként a következő dicséretet adhatók:

- szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,

A fokozatok bejegyzésére az ellenőrzőbe és a naplóba a jutalmat adó nevelő és az osztályfőnök jogosult.

Tanév végi jutalmazás:

- Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók pénzbeli jutalmat kapnak a Zsadányi Aranykönyvesek Alapítványtól, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
- Annak a tanulónak, aki az iskola jó hírnevének növeléséhez az adott tanévben a legnagyobb mértékben hozzájárult, tárgyjutalomban részesítjük.
- Az iskolai és körzeti szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók szaktanári vagy osztályfőnöki dicséretben részesülnek.
- A megyei és országos versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Az iskolai büntetés formái:

Azt a tanulót, aki:

- a tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti
- a házirend előírásait megszegi
- árt az iskola hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

A büntetés formái:

- szaktanári figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intó,
- osztályfőnöki megrovás
- igazgatói figyelmeztetés,
- igazgatói intó,
- igazgatói megrovás,
- tantestületi fegyelmi eljárás,

Az iskolai büntetések kiszabását a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyosságától függően el lehet térni.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudtára kell adni!

A tanuló jutalmazásával összefüggő elvek

Az iskola holisztikus pedagógiai programjához illeszkednek a tanulók jutalmazásának és büntetésének elvei.

A tanítvány a református keresztyén pedagógus számára olyan, akiben Isten ajándékait, Tőle kapott talentumait fedezheti fel. Ezért kellő alázattal segíti tanítványait, hogy fel tudják mutatni azokat a képességeket, amelyeket Teremtőjüktől kaptak.

A pedagógus és a tanítvány kapcsolata akkor megfelelő, ha a következő dolgokban a kölcsönösség jellemző rá:

- elfogadják egymás szerepeit, annak tartalmi jellemzőit, s tisztában vannak a sajátjukkal,
- nyíltak, őszinték egymáshoz, s ezzel nem élnek vissza,
- értékelik, becsülik egymást az esetleges konfliktusok ellenére is.

A tanulók tanulmányi munkájának, közösségi magatartásának, szorgalmának jutalmazásánál a szeretet és az irgalmasság együttes gyakorlására törekszünk.

A mértékadó és mértéktartó szeretet, amelynek gyakorlása közben a nevelő tanítványait kellő bölcsességgel, és nemüknek, koruknak megfelelő magatartásformával, szükség szerint jutalmazással és büntetéssel formálja.

A kiemelkedő tanulási teljesítményt nyújtó tanulókat félévkor és év végén „kitűnő” osztályzattal értékeljük.

Az iskola jutalomban részesítheti azt a tanulót, aki képességihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít,
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírvének megőrzéséhez és növeléséhez.

11. Egészségnevelési elvek

A felnövekvő nemzedék egészséges életmódra nevelésében óriási felelősség és számos feladat hárul az iskolákra. Az egészségügyi ismeretek, az egészségügyi kultúra fejlesztése az általános műveltség szerves részét képezik. A jelen egészségnevelése nem lehet más, mint tudatosan létrehozott készségfejlesztő lehetőségek összessége, amellyel az egyén viselkedése az előre meghatározott cél irányába elmozdítható. Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az önsegítés – elsősegélynyújtás feladatait, módszereit.

Az iskola az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere. A gyerekek, a fiatalok hosszú éveket töltenek az iskolában. Ebben az időszakban még érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukat, később kialakuló szokásaikat. Mindezeket figyelembe véve tehát az iskola, a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartás mintáinak kialakítására és begyakorlására.

Az iskola feladata tehát:

- Az egészség megvédésére vonatkozó közérthető, de tudományos ismeretek átadása, az egészségvédő lehetőségek sokoldalú bemutatása. Megtanítani, hogy alapvető értékünk az

élet és az egészség. Ezek megóvására ajánljon magatartási alternatívákat, tanítson megfelelő egészségvédő magatartásra példamutatással.

- Motiválja, ösztönözze a tanulókat az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására, segítse őket az egészséges életmód kialakításában.
- Minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi, tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyermekek egészségi állapotát javítják.
- Adjon ismereteket a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére.
- Meg kell tanítani a gyerekeket arra, hogy önálló felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani.
- Kiemelt feladatunk, hogy a gyerekeket – különösen a serdülőket – a káros függőséghez vezető szokások (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésére neveljük.

Egészségnevelési programunk fő célja egy általánosan érvényes egészségfejlesztő politika kifejlesztése, egészségfejlesztő környezet megteremtése, az egészségfejlesztő közösségi tevékenység, az egyéni képességek fejlesztése.

A humán erőforrás jellemzői:

Az iskolában tanító pedagógusok a felsőfokú tanulmányaik elvégzése után folyamatosan figyelemmel kísérik a médiában megjelenő egészségneveléssel és drogprevencióval kapcsolatos információkat. Alkalmanként részt vesznek a témához illő tanfolyamokon, továbbképzéseken.

Módszerek alkalmazása az egészségnevelési témakörök feldolgozásánál:

- A megfigyelés mint módszer hangsúlyos szerepet kap. Ügyelünk arra, hogy a megfigyelések a korábbi ismeretekből induljanak ki, hogy a különböző forrásokból szerzett ismeretanyagot is bekapcsolják, integrálják, fejlesszék a tanulók gondolkodását, s a valóság megfigyelése legyen az elsődleges ismeretszerzési forrás.
- Az ötletek szabad áramoltatása, vagyis ötletbörze előnye, hogy megtanít az elhangzottak szakszerű értékelésére, ösztönzi a tanulókat a sokszínű gondolkodásra, a sokféle megoldás keresésére.
- A szerepjáték lehetőséget kínál a problémás élethelyzetek megjelenítésére. Előnye, hogy segít a tanulóknak az önmegismerésben, felfedezhetik érzéseiket, belső gondolatvilágukat, cselekedeteik, tetteik mozgatórugóit.

A felsorolt módszerek jól mutatják a tanár irányító, érték közvetítő szerepét. A megfelelő ismereteket a pedagógusnak kell közvetítenie, de a pozitív beállítódásoknak, magatartásformáknak, helyes szokások kialakításának be kell épülnie a tanulók életstílusába.

Segítő kapcsolatok:

Iskolaorvos: Kötelező szűrések, védőoltások

Védőnő: Szűrések, felvilágosító foglalkozások

Iskolai gyermekvédelmi felelős: Jelzett esetekben a segítő intézményekkel kapcsolatfelvétel, nyilvántartás készítése

Osztályfőnökök: Egészséges életmódra nevelés, pozitív minták közvetítése, 7-8. osztályban osztályfőnöki órákon a drogprevenció, mint kötelező témakör feldolgozása

Gyermekjóléti Szolgálat: Jelzett eseteknél felveszi a kapcsolatot a családdal

Pedagógiai Szakszolgálat: Vizsgálat, esetmegbeszélések

Polgármesteri Hivatal: Szociális juttatások

Rendőrkapitányság: Alsó tagozaton baleset megelőzési program, felső tagozaton drogprevenció, közlekedési ismeretek

Fogászat: Évente minden tanuló fogászati szűrését végzi, igény szerint a kezeléseket is elvégzi

OMSZ : Elsősegélynyújtási program és ismeretek

Közegészségügyi feladatok: Területek Megállapítások

Étkeztetés: Településünkön főzőkonyha működik. Az ebédlő biztosítja tanulóink számára a kultúrált étkezési lehetőséget.

Iskolaorvosi ellátás: Iskolaorvosunk évente rendszeres védőoltásban részesíti a tanulókat. Minden osztály tanulói szűrővizsgálaton vesznek részt. A vizsgálatok alapján a tanulókat szakrendelésre irányítja és a részvételt ellenőrzi. Szoros kapcsolatot tart a testnevelő tanárokkal és nyilvántartja a testnevelési felmentéseket.

Baleset-megelőzés, munkavédelem: A tanév elején minden osztályfőnök ismerteti az iskolában érvényes balesetvédelmi előírásokat. Az egyes tantárgyak szaktanárai (kémia, fizika, testnevelés, technika) felhívják a figyelmet az adott órákon adódó balesetveszélyes

12. Az iskola környezeti nevelési programja

Az iskola környezeti nevelésének céljai

Iskolánk tanulója az embert körülvevő világgal úgy ismerkedjen meg, mint Isten művével, ami Isten akaratából lett.

Megláttatni a tanulóval az ember helyét és feladatát a teremtettségben. Tudja, hogy az ember éppúgy teremtmény, mint a bennünket körülvevő élő illetve élettelen világ. Ismerkedjen az ember lehetőségeivel – cselekvéseinek határaival.

Tudatosuljon a tanulóinkban, hogy a természetvédelem isteni parancs, amelyet már az első embernek kijelentett, és amely érvényes ma is a Földön élő minden emberi lényre. “ És fogta az Úristen az embert, elhelyezte az Éden kertjében, hogy azt művelje és őrizze.” (I. Mózes 2,15)

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai

- A környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése. A természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása.
- A környezet megóvásához szükséges képességek és készségek gyakoroltatása.
- A tanulók életkorának megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – tágabb és szűkebb környezetük megismerése, ezen belül elsősorban:
  - lakóhelyünk természeti értékeivel,
  - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival,
  - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
  - a környezetvédelem lehetőségeivel.
- A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden munkatársának tanórai és tanórán kívüli feladata.

Iskolánk környezeti nevelési tevékenységében részt vesz az iskola teljes munkatársi közössége. Az iskola pedagógusainak rendelkezniük kell a színvonalas környezeti neveléshez szükséges ismeretekkel, módszertani kompetenciákkal.

A technikai dolgozók rendszeres munkaköri feladata közé tartozik több, a környezeti nevelési programhoz kapcsolódó feladat.

Az iskolavezetés megteremti a lehetőséget a testület számára környezeti nevelési témájú továbbképzésen való közös részvételnek. Összehangolja a pedagógusok és a technikai dolgozók munkáját. Gondoskodik a technikai dolgozók rendszeres munkaköri tevékenységei közé tartozó, iskolánk környezeti nevelési tevékenységéhez kapcsolódó feladatok ellátásáról és ellenőrzéséről.

Módszerek és tanulásszervezési formák

A környezeti nevelés során az ismeretanyag átadásakor törekszünk a gyakorlatban való szemléltetésre. Ehhez kapcsolódó tanulásszervezési formák és módszerek:

- A helyi tanterv tantárgyi rendszerében megjelenő ismeretanyag.
- Természetismereti, természetvédelmi versenyeken való részvétel.
- A Körös-Maros Nemzeti Park meglátogatása.
- Osztálykirándulások, tanulmányi kirándulások.
- Csoportszintű előadások, gyakorlati foglalkozások.
- Tanulmányi versenyeken való részvétel.

A környezeti nevelés szinterei

Az iskolai nevelő-oktató munka nem szorítkozik a tantárgyak óráira, de a feladatok zömét mégiscsak e keretek között valósítjuk meg. Tanórákon történik az ismeretek megalapozása, az iskola helyi tantervének komplex értékszembélete pedig a tanulók környezetünk iránti felelősségét formálja.

Tanórai lehetőségek

A hit-és erkölcstan, környezetismeret, természettudomány, földrajz, biológia, magyar irodalom, fizika, kémia tantárgyak által feldolgozott ismeretek, valamint a Csendes percek megbeszélései.

Környezeti nevelés helye a tantárgyi rendszerben

Alsó tagozaton a környezeti nevelés, mint szemléletmód, értékrend átadása áthatja az 1-4. évfolyamos tantárgyak teljes körét. Az első és második osztályban inkább az érzelmi beállítódás alakítása, a természettel, a környezettel való ismerkedés és "környezetbarát" szokások formálása a fő cél, ebből fokozatosan alakul ki a tudatosság és elkötelezettség szintje.

A környezetismeret tantárgy 3. osztálytól az elemi környezeti nevelésnek a fókuszpontja azáltal, hogy óráin tervszerűen és intenzíven történik a tanulók környezeti attitűdjének és ismereteinek fejlesztése. Személyes tapasztalatokra, élménygyűjtésre épül. Integrálja a természeti és társadalmi jelenségeket. A tanulói tevékenységek állnak az órák megtervezésének középpontjában. A tantárgy koncentrációs lehetőségeket kínál: lehetővé teszi az anyanyelvi, matematikai, esztétikai és a környezeti nevelés összehangolását.

A magyar nyelv és irodalom órákon környezeti neveléshez kapcsolódó tevékenység lehet pl. a mindennapi életből, természeti környezetből vett témán alapuló szépirodalmi művek, versek, prózai alkotások, ismeretterjesztő szövegek tanulmányozása, elemzése.

Matematika órán a szöveges feladatokban valódi környezeti adatok felhasználása a tanítás során bővíti a tanulók ismereteit, más oldalról közelítve meg a témát. Jelentős szemléletformáló hatása lehet valós, a saját meteorológiai mérőállomáson gyűjtött adatsorok alapján összeállított feladatoknak is.

A vizuális kultúra művészeti tárgy alkalmas a kérdéskör érzelmi megközelítésére, a természet és az ember alkotta környezet szépségeinek művészi bemutatására.

A technika-életvitel tantárgy lehetősége, hogy a tanulók gyakorlati szempontból elemezzék a környezetbarát létformát, és követendő, helyes példákat keressenek és mutassanak be.

Az 5-8. évfolyamon a környezeti nevelés alapvető pillérei a természettudományos tantárgyak: biológia, földrajz, fizika, kémia. E tantárgyak tanulása során szerzi a tanuló a természetre vonatkozó ismeretek, összefüggések, kölcsönhatások sokaságát.

Védeni, szeretni csak azt lehet, amit ismerünk. Környezetünk élővilágának ismerete nemcsak tananyag, hanem a szemléletformálás nagyon fontos eszköze is.

A társadalomtudományi tantárgyak feladata, hogy a társadalomszerveződés, valamint az emberi viselkedés és kultúra irányából közelítse meg a kérdést. A környezeti válság megoldása nem képzelhető el a jelenlegi társadalmi viszonyok meghaladása nélkül. A korábbi döntések elemzése segíti a jelenben való eligazodást, növeli a jövő iránti felelősséget. Ezek a tárgyak útmutatást adnak a környezeti gondok felismeréséhez és megoldásához, a közügyekben való részvételhez. A reáltárgyak feladatai közé tartozik, hogy bemutassák a fogyasztói modell helyett javasolt utakat.

A technika-életvitel tantárgy lehetősége, hogy gyakorlati szempontból elemezze a környezet károsodásának gazdasági következményeit, és követendő, helyes példákat keressen és mutasson be.

Az anyanyelv és az idegen nyelvek oktatása során a környezeti nevelés lehetősége lehet például: újságcikkek elemzése, fordítása, amelyek környezeti problémákkal, azok sikeres megoldásával foglalkozik.

A művészeti tárgyak alkalmasak a kérdéskör érzelmi megközelítésére, a természet és az ember alkotta környezet szépségeinek művészi bemutatására. E tárgyak hatásosan fel tudják hívni a figyelmet az értékvesztésre, az uniformizálódásra, valamint kulturális örökségünk megőrzésének fontosságára.

A test- és egészségnevelési tárgyak a környezet és az egészség szoros kapcsolatának megértésével, és az igények kialakításával tehetik a legtöbbet.

Hit- és erkölcsstan órákon a tanuló megismeri az ember Istentől kapott feladatát, felelősségét és helyét a teremtettségben.

Tanórán kívüli lehetőségek:

Tanulmányi kirándulások

A környezeti nevelés egyik hatékony módszere a tanulmányi kirándulások, és alsó tagozaton az egyes környezetismereti témákhoz kapcsolódó tereplátogatások.

Az iskola helyi tantervében szereplő, környezeti nevelésre alkalmas tanulmányi kirándulás helyszíne:

a fonyi tábor és környéke, ahol az alföldi gyerekek megismerkednek a hegy, hegység sajátosságaival.

A tanulmányi kirándulások célja a valóságos környezet megismerése, értékeinek befogadása.

Szabadidős foglalkozások

A környezeti nevelés szempontjából kiemelt jelentősége van a szabadidős tevékenységeknek. A szabadabb keretek nagyobb teret engednek a többirányú pedagógiai módszerek alkalmazásának. Alsó és felső tagozaton a biharugrai Madárvártán töltött délután, a Körös-Maros Nemzeti park tanösvénye, nyújtanak hasznos alkalmakat.

Az iskolai környezet kialakításában és az iskola működtetésében rejlő környezeti nevelési lehetőségek

Az intézmény minden dolgozója fontosnak tartja az egészséges, esztétikus környezetet. Ehhez mindenki tevékenyen hozzájárul. A példa tanulóink számára is nevelő hatású.

Az iskola udvara

Nem sok lehetőséget ad a természetes növényzet létének, de a gyerekekkel közösen óvhatjuk tisztaságát, s néhány feladat is kijelölhető.

- A virágládák kihelyezése, folyamatos gondozása.
- A fából készült padok, lépcsők rendszeres festése.
- Az udvar portól való mentesítése.
- Az újraültetett fa épségének óvása.

Az iskola belső környezete

Az osztályteremben és a folyosón szobanövényeket helyezünk el, és gondozzuk.

Iskola – szülő - tanuló viszony a környezeti nevelés terén

Az iskolai környezeti nevelés csak otthoni hasonló szemlélet mellett lehet hatékony. Törekszünk a szülőket rendszeresen tájékoztatni környezeti nevelői munkánkról, valamint az ezzel kapcsolatos közös feladatainkról.

Az iskola külső kapcsolatai a környezeti nevelés terén

Kapcsolatot tartunk Körös-Maros Nemzeti Park munkatársaival. A közösen szervezett programok során a tanulók megismerik a tanösvényt, lakóhelyünk jellegzetes állatait, növényeit, a védett fajokat.

13. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A keresztyén iskola működésének természetes része az esélyegyenlőségre való törekvés, a kompenzáló nevelés-oktatás. Ez vonatkozik a felzárkóztatásra szoruló, de a tehetségük miatt különös bánásmódot igénylő tanulókra is. Figyelemmel kísérjük az anyagi vagy kapcsolati nehézségek között élő családjainkat. A konkrét intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük, rövid és hosszú távon.

Iskolánkban az esélyegyenlőségről vallott és képviselt nézeteket a Biblia értékrendje határozza meg. "Mert nincsen Isten előtt személyválogatás." (Róma 2,11) Az iskola tanulói közössége a református gyülekezetekhez hasonlóan heterogén összetételű. A napi munkánkat az egyénre figyelő pedagógiai kultúra határozza meg.

Az iskoláinkba járó gyermekek közül sokan nehéz körülmények között élnek. Sokan segélyekből élnek, vagy a család egyetlen jövedelme a gyermekek után járó családi pótlék alap vagy emelt összege. A családok kihasználnak minden segélyezési lehetőséget, illetve azokat az előnyöket, amelyek helyzetükből adódóan lehetőségként felvetődnek. Az intézmény területi elhelyezkedése meghatározzák tevékenységünket: a hátrányos helyzetű tanulók integrálását, differenciálást, felzárkóztatását, egyéni fejlesztését. Kiemelt helyen a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének megteremtését.

Nagyon sok gyerek otthon nem kap segítséget, de még biztatást sem a tanuláshoz. A tudás leértékelődött. Közömbösség és a motiváció hiánya jellemzi a szülői közösség túlnyomó többségét. Nem a hátrányok megoldása, leküzdése a céljuk, hanem valahonnan kívülről várják a segítséget. Gyermekeik nevelésében adódó problémáknál minden felelősséget áthárítanak az iskolára.

A tevékenység célja segíteni azon tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe, akik szociális körülményeiket tekintve, tartós betegségük miatt vagy egyéb okból hátrányos helyzetűek, így különösen a csonka családban felnövő gyermekek vagy munkanélküli szülők gyermekei.

Ehhez először elemeznünk kell azokat a károsan ható tényezőket, amelyek hozzájárulnak a hátrányos helyzet kialakulásához.

Ilyenek:

- a családi mikrokörnyezet (pl. lakásviszonyok, jövedelmi viszonyok, kulturális helyzet, nevelési hagyományok stb.);
- a családi házon kívüli környezet (pl. utca, lakókörzet, társas kapcsolatok);
- az iskolai környezet (pl. helytelen nevelői magatartás, rossz tanár-diák viszony, a tanuló peremhelyzete a közösségben stb.).
- A hátrányok számbavétele után meghatározzuk tevékenységünk célját és a hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységformákat.

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Felzárkóztató ill. tehetséggondozó programok szervezése.
- Mentálhigiénés programok.
- Felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon, értesítés
- Motiválás arra, hogy a gyermek napközis ellátásban részesüljön.
- Szoros kapcsolat a polgármesteri hivattal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek..
- Táborozási hozzájárulások.
- Pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.
- Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.
- A nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolata.

- A szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése.
- A továbbtanulás irányítása, segítése.

14. Projektoktatás

A pedagógiai program végrehajtása során különböző pedagógiai módszereket alkalmazunk, de komplex projektoktatási formákat tantervünkbe nem terveztünk be. A pedagógusok módszerként alkalmazhatják.

15. Az ismeretek számonkérésének rendje

Az iskolai tudásátadás és a tananyag elsajátítása mutatja az iskolában folyó pedagógiai munka eredményességét. Ahhoz, hogy ez mérhető legyen, az oktatás minden szereplőjének tisztában kell lennie a követelményekkel. A fejlesztésközpontú pedagógiai gyakorlatban a tanulói tevékenységek és teljesítmények, valamint a tanulók fejlődésmenetének értékelése a fejlesztési követelmények mentén történik. Abból indul ki, hogy a tanuló hol tart a fejlődés folyamatában. Rámutat az eredményekre, valamint a hiányosságokra és útmutatást ad a továbblépéshez, hogy a tanuló minél inkább megközelítse a kimeneti elvárásokat. A jó értékelés tehát értékrendet közvetít, segítve ezzel az elvárások megértését, értelmezését, és ösztönzést ad a teljesítéshez. Mindamelllett igazságos és következetes. Ez az alsó tagozat jellemző ellenőrzési értékelési eljárása.

Minél fiatalabb a tanuló, annál fontosabb számára az azonnali visszajelzés, a rendszeres és javítható értékelés, ami első és második évfolyamon nem a minősítést jelenti, hanem a továbbfejlődés lehetőségét és irányát mutatja a kisgyermeknek.

Első-második évfolyamon az írásbeli munka ellenőrzése naponta történik. A tanító útmutatására a tanuló javítja saját hibáit.

Felsőbb évfolyamokon értékelésünk norma és kritériumorientált.

Az értékelés során a pedagógus két alapvető szempontot vesz figyelembe:

- a mért teljesítménynek mennyi az objektív értéke,
- két értékelés között mennyit fejlődött, vagy hanyatlott a tanuló teljesítménye.
- Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A tanulást sokféle eszközzel biztosíthatjuk. A lényeg azonban mindig az, hogy a megoldandó feladat tevékenységre ösztönző formában jelenjen meg. Adjon lehetőséget a tanulónak arra, hogy megoldhassa, lehetőség szerint szerezzon örömet számára, mind a tevékenység, mind az eredmény. A szívesen végzett feladatokkal a tanuló hatékonyabban tud fejlődni, belsővé válik számára a tanulási tevékenység. Ez későbbiekben a kötelességből végzett munka rutinját alapozza meg.

A nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrzik.

Az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

Az iskola házirendje a számonkéréssel kapcsolatos tanulói jogokat az alábbiakban szabályozza:

Az iskola tanulójaként jogod van:

Megismerni érdemjegyeidet, osztályzataidat (szóbeli felelet után azonnal, röpdolgozatod érdemjegyét a következő órán, témazáró dolgozat esetén legkésőbb két héttel a megírás után). A nagyobb írásbeli ellenőrzések időpontját legalább egy héttel, az éves szóbeli és írásbeli beszámoló időpontját legalább egy hónappal előre megtudni. (Egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat megírására kerülhet sor.)

A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az iskola helyi tantervében tantárgyanként előírt követelményekhez viszonyítják, emellett figyelembe veszik a tanuló tudásának, képességének változását, eredményei hogyan változtak - fejlődtek-e vagy hanyatlottak - az előző értékelés óta.

A témakörben elégtelen, vagy a tanuló eddigi teljesítményéhez képest jelentősen gyengébb osztályzattal jelzett tudáshiányt pótolatni kell. A naplóban megkülönböztetett jelzéssel kell beírni a javító osztályzatot. Amennyiben a tanuló érdemjegyeinek átlaga a tanév végén 1,5 alatt van, az adott tantárgyból javítóvizsgát köteles tenni. Három tantárgyból történt bukás esetén a tanuló évfolyamot ismételi, kivétel a nevelőtestületi döntés, amely több tantárgyból is lehetőséget ad javító vizsgára.

Az iskolánkban alkalmazott tanulásmódszertan, valamint a tanulók egyéni képességeire való odafigyelés és támogatás, tanév közben preventív módon kezeli a tanulmányi nehézségekkel küzdő diákokat, s hozzásegíti őket, hogy magasabb évfolyamra léphessenek.

16. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A törvényi szabályozás alapján „az iskola a tanuló heti kötelező tanóráinak száma és az osztályok engedélyezett heti időkerete különböztetést egyéb foglalkozás megtartásához és osztálybontáshoz veheti igénybe.”

A csoportbontások a tanulók kötelező óráit érintik elsősorban.

A csoportbontás célja:

- a kisebb létszám mellett a tanulók differenciált fejlesztése,
- tananyag strukturáltabb átadása,
- a tanulók kommunikációs képességének javítása,
- középiskolai felvételre való célirányos felkészítés.
- *Kötelező és kötelezően választott tantárgyak csoportbontása*
- A tanórára vonatkozó csoportbontási elvek:
  - Azoknál a tantárgyaknál alkalmazunk osztályonként csoportbontást, ahol az eddigi gyakorlathoz képest a bevezetendő helyi tanterv kevesebb óraszámot tartalmaz, illetve alsó tagozaton az alapozó készségeket elmélyítő órák körében (magyar, matematika).
  - Idegen nyelv órákon a kommunikáció erősítése, az egyéni megszólalási idő növelése érdekében.
  - Felvételi tantárgyak esetén a tanulók irányultságának megfelelően.

A Köznevelési törvény alapján a tanítási órák megszervezhetőek különböző évfolyamok, különböző osztályok tanulóiból álló csoportok részére is.

Ezt a lehetőséget a tehetséggondozásra és a felzárkóztatásra szervezett csoportoknál alkalmazzuk. Ekkor különböző osztályokból alkothatnak egy-egy csoportot a tanulók. Pl. nyelvvizsgára, versenyekre felkészülő illetve korrekciós csoportok esetén.

Egyéb foglalkozások

Az egyéb foglalkozások az egyéni érdeklődésnek megfelelő ismereteket biztosítják, valamint lehetőséget adnak a tanulók differenciált egyéni fejlesztéséhez is az adott órakeretek felhasználásával.

Az egyéb foglalkozások szervezése csak a kötelező tantárgyak csoportbontását követően fennmaradó órakeretben valósítható meg.

Az egyéb foglalkozások sorrendje az órakeret kihasználásában:

1. *Egyházi ének óraszám az ötödik és a hatodik évfolyamon*

Az általános iskolában két évfolyamon kötelező tanítani 1-1 órában az egyházi éneket

2. *Az alsó és felső tagozatos osztályok fejlesztésre és gyógypedagógiai foglalkozásra biztosított órái*

Miután iskolánk tanulóközösségei heterogén összetételűek, minden osztályban vannak egyéni fejlesztést igénylő tanulók, akik lassabban, nehezebben haladnak a tanulással. Így ennek időkeretét minden osztály számára biztosítjuk.

3. *Az iskola hagyományos szakkörei*

Sportkörök, néptánc, énekkar, felvételi előkészítő, tantárgyi szakkörök.

5. *Versenyekre felkészítő foglalkozások*

Az iskola hagyományos résztvevője többféle tantárgyi, művészeti versenynek. A versenyekre tehetséges tanulóinkat készítjük fel.

Területi matematika versenyek, történelem, idegen nyelvi versenyek, prózamondó verseny, református iskolák által kiírt verseny

6. *Az iskola által vállalt fellépések, szereplések, egyházi szolgálatokra való felkészülés alkalmai*

Ünnepi műsorok, évfordulók, idősök otthonában vállalt adventi műsoros szolgálat alkalmaira való felkészítő foglalkozások. A fenntartó a Zsadányi Református Egyházközség, valamint a Zsadány Községi Önkormányzat közös rendezvényeire való felkészülés.

Az egyéb foglalkozásokat az iskola a szokásos rendben beilleszti a tanév munkarendjébe. A pedagógiai munka számára feltétlen szükséges foglalkozásokat az órarendbe beilleszti.

A szakkörök, indításáról - a felmerülő tanulói, szülői igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével - minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

A szakkörökre tanév első két hetében lehet jelentkezni. A választható szakkörök időpontjának kialakításához felső tagozaton a tanulók egyéb elfoglaltságainak időpontját igyekszünk figyelembe venni.

Alsó tagozaton a szakkörök a délutáni elfoglaltságokat kiegészítve szerveződnek.

A felső tagozaton a tanulók iskolán kívüli elfoglaltságát figyelembe véve a kötelező tanórák délelőtt vannak. Az ebédszünet után szerveződnek a választható foglalkozások.

Az egyéb foglalkozások szerveződésének és működésének rendjét az iskola Házirendje tartalmazza.

17. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel,
- a testnevelési órákon az alábbiakban ismertetett módon.

A tanulók fizikai és motorikus képességeinek mérésére és minősítésére az Oktatási Minisztérium által javasolt tesztek (NET-Fitt) alkalmazzuk, figyelembe véve az iskola környezeti és technikai adottságait.

A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusai végzik alsó tagozaton április hónapban, felső tagozaton május első-második hetében.

5-8. osztályosok számára 1+4 motorikus próba mérése, értékelése

- Alap állóképesség mérése inga-futás
- Az alsó végtag dinamikus erejének mérése (helyből távolugrás páros lábbal)
- A hasizmok erő-állóképességének mérése (hanyattfekvésből felülés térdérintéssel, folyamatosan kifáradásig).
- A hátizmok erő-állóképességének mérése (hason fekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan kifáradásig).
- A vállövi-és a karizmok erő-állóképességének mérése (mellső fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás folyamatosan kifáradásig).
- A test zsírszázalékának meghatározása

A tesztek értékelése:

A vizsgálatot osztályonként a testnevelést tanító pedagógus végzi, eredményeit tanulónként rögzíti. A felmérések eredményeit az iskola testnevelő tanára összesíti, egyénenként követhető módon, lehetőséget adva a tanulók fizikai állapotának évenkénti összehasonlító értékeléséhez. Az éves felmérést követően a kevés fejlődést mutató, vagy korosztályához képest gyengébb fizikai paramétereket mutató tanulók névsorát átadja az iskola vezetésének.

Az értékeléshez szükséges standard adatokat az online feltöltő rendszer tartalmazza.

18. A NAT pedagógiai feladatainak helyi megvalósítása

„A hazánk Alaptörvényében megfogalmazott feladatokat szem előtt tartva és A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt célok elérése érdekében, a törvény elveinek és szabályozásának megfelelően a Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban Nat) a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg. Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Ennek érdekében az alábbi pedagógiai feladatokat határozza meg a közoktatás intézményei számára:

- Az erkölcsi nevelés
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- A családi életre nevelés
- A testi és lelki egészségre nevelés
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása”

Az erkölcsi nevelés

A Nat által megfogalmazott feladatok:

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a

segítőkézség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helyzetállásukat a munka világában is.

Erkölcsei nevelés iskolai megvalósítása

Az iskola helyi pedagógiai programjának alapvető értéke a keresztyén erkölcsi értékek átadása. A református iskolának kötelessége felvállalni diákjai erkölcsi nevelését, jellemének formálását, hiszen a mai társadalom rendkívül sokszínű érték közvetítése, a családok hagyományos nevelési elveinek felbomlása megerősíti ezt a felelősséget az iskola irányában.

A jellemformálásnak a heti órarend két hittan órája csak iránymutatója tud lenni a diákokat érő külső hatások, és az általuk behozott rejtett tantervi hatások mellett.

Iskolánk tanulói rendkívül sokféle környezetből érkeznek, sokféle hatásnak vannak kitéve. Az azonos normarendszer közvetítése, az egységes erkölcsi elvárások csak nehezen érvényesíthetők. Tudjuk, hogy az a fiatal, akinél az évszázadok kipróbált zsinórmértéke, a jézusi minta beépült, könnyebben igazodik majd el a fogyasztói társadalom silány média-módszereiben, információ-tömegében. Ehhez életkoránál fogva hiteles, élhető mintákra van szüksége.

A református iskola keresztyén érték közvetítő hatása elsősorban pedagógusai hitén, emberi kvalitásain múlik. A pedagógus minden megnyilvánulásával értéket közvetít. Az iskola nevelői közösségének tagjai rendszeresen képzik magukat szakterületük és református értékeink megismerésében. Naponta, reggeli beszélgetések során, vezetnek be tanítványaikat az élet mindennapos problémáinak keresztyén erkölcsi értékrendű megoldásához.

Tantárgyaik oktatásában felhasználják bibliai ismereteiket, nevelési eljárásaikban a keresztyén pedagógiát.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka az alábbi reformátori alapelvekre épül:

Solus Christus! (Egyedül Krisztus!)

Sola Scriptura! (Egyedül a Szentírás!)

Sola gratia! (Egyedül kegyelemből!)

Sola fide! (Egyedül hit által!)

Ebből következik a Soli Deo gloria! (Egyedül Istené a dicsőség!)

A keresztyén pedagógus törekszik etikus magatartásával mintát közvetíteni, de hit nélkül is lehet erkölcsös életvitel és etikus cselekedete a pedagógusnak. Az iskola alapvető elvárása pedagógusaival szemben a keresztyén normákat betartó életvitel és magatartás.

A tanulók erkölcsi nevelését támogató tevékenységek:

- a reggeli Csendes percek beszélgetései,

- hit-és erkölcsstan órák,
- tantárgyi integrációk,
- gyülekezetekkel való kapcsolattartás,
- családi istentiszteletek közös műsorai.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A NAT által megfogalmazott feladatok:

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés iskolai megvalósítása

A reformátusság hagyományaiban őrzi a nemzet sorsában való osztozást. Az általános iskola tanulói számára a személyes példákon keresztül lehet közelebb hozni a régmúlt történelmi eseményeit. A történelem, irodalom tanításában kiemelt szerepet kapnak a magyar történelem kiemelt eseményei, példaképként felmutatható személyiségei,

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A Nat által megfogalmazott feladatok:

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés iskolai megvalósítása

A keresztyén nevelés egyik alapvető célja, hogy a gyermekkorból felnövő ifjak megérjenek a szabadság felelős megélésére. Legyen vonzalmuk a transzcendens és a valós értékek iránt, ismerjék önmagukat, és az őket körülvevő világot. Ebben a világban érezzék felelősséget embertársaik sorsa iránt, tudjanak állampolgári jogaikkal élni, és tartsák be kötelezettségeiket.

A tantárgyakon keresztül átadható ismereteken túl a nevelés mindennapi gyakorlatával ezeknek a viselkedési attitűdöknek elsajátíttatására törekszünk. A házi rend diákokkal közösen megfogalmazott elvárásai, a jogok és kötelezettségek betartása és betartatása a társadalmi együttélés felnőtt formáinak mintáira épülnek. Ezek nem öncélú utasítások, hanem az egyén és a közösség védelme érdekében megfogalmazott együttműködési szabályok. A demokrácia alapja az egyén és közösségi normák összehangolása.

A diákönkormányzat működése során a tanulók megtanulják, hogy az egyes döntések meghozatalához sokféle szempontot figyelembe kell venni, s a demokrácia nem azt jelenti, hogy mindenkinek igaza van. Az iskola működését befolyásoló döntések meghozatala során a tanulók tájékoztatást kapnak a döntés körülményeiről, hozzá szólhatnak, véleményt nyilváníthatnak. Az osztály problémáinak megbeszélésekor az osztályfőnök fontos mintát közvetít a jogok és kötelezettségek betartásában és betartatásában, az egyéni kezdeményezések és a közösség érdekében összehangolásában.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A Nat által megfogalmazott feladatok:

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszhető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztésének iskolai megvalósulása

A keresztyén nevelés célja, hogy a tanulók személyisége helyes irányba fejlődjön. Ennek fontos eleme, hogy a pedagógus ismerje tanítványai tulajdonságait, és szeretettel segítse fejlődésüket. Eközben egyes tulajdonságokat erősíteni kell, míg másokat lefaragni. A pedagógusnak rá kell vezetnie tanítványait a helyes önismeretre, s felmutatni egy számukra megközelíthető személyiségideált. Egyen-egyenként formálva, igazítva jellemüket, cselekedetüket. A legfőbb emberi értékek Jézus életében mutatkoznak meg legteljesebben, a példának és az önismereti összehasonlításoknak a nevelésben - nevelő és nevelt számára is - etalonja. A nevelés során a pedagógus mindig szeretettel és tapintattal tud segíteni a tanulók helyes önismeretének kialakulásában. A bírálatnál törekszünk a konkrét feladat minősítésére, és kerüljük az egyes tantárgy vagy feladatteljesítés eredményét a tanuló személyiségére vetíteni.

A pedagógus és tanuló között kialakuló feltétlen elfogadás az iskola kezdeti szakaszában az első önismereti lépések alapja.

A tanulók viselkedésének helyes és helytelen voltát megmagyarázzuk, és együtt az osztállyal átbeszéljük. Így nem csupán a jutalom vagy a büntetés ténye marad meg a diákok emlékezetében, hanem az ok-okozati összefüggés, és viselkedésük magyarázata is, ami visszahat önismeretükre. A dicséretnél és a bírálatánál pedagógusaink törekednek a helyes önértékelés kialakítására, ami nem becsüli le, és nem becsüli túl saját értékeit.

A családi életre nevelés

A Nat által megfogalmazott feladatok:

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A családi életre nevelés iskolai megvalósítása

Az iskola felvételi szempontjai között első helyen szerepel a tanuló családjának gyülekezeti tagsága. Elsődleges üzenet a családok számára, hogy az iskola fontos értéknek tekinti a család keresztyén értékrendjét. A teljes családban növvő gyerekek fejlődése kiegyensúlyozottabb. A mai társadalom nem kedvez ezeknek az értékeknek, az embereket rákényszeríti az önzésre, saját érdekük, előnyük hajszolására. A diákok egy része olyan családi modellt hoz, amelyből hiányzik az apa vagy az anya mintája. Ezeknek a gyerekeknek nagy a szeretet, törődés iránti igénye.

Az iskolai élet során igyekszünk tanulóinkat a felelős embertársi kapcsolatra nevelni, ezzel elősegítve a leendő párkapcsolatuk tartósságát. Segítünk tájékozódni a mai világ manipulatív információs környezetében, saját vágyaik kontrollálásában. A szexuális felvilágosítást elsősorban szülői feladatnak tekintjük, erre a családok figyelmét felhívjuk, és tanácsokkal segítjük őket. A tanulók érése hatalmas időbeli eltérést mutat, a korán érő gyerekek szüleinek felhívjuk a figyelmét szülői feladataikra. A biológia tananyagban keresztül természetesen foglalkozunk a témával és összekapcsoljuk a keresztyén ember számára követendő példákkal.

Az iskola életének integráns része a családból hozott ismeretek feldolgozása. Azokat a tevékenységeket, amelyek elsősorban a családi élet részét képezik, otthon gyakoroltatjuk a gyerekekkel. A jó családi példákat egy-egy irodalmi példán keresztül, vagy a napi beszélgetések során mutatjuk be.

Az iskola népszerűsíti a gyülekezetek családgondozó alkalmait, rendezvényeit, s segít ráirányítani a figyelmet a családban lévő értékekre.

A testi és lelki egészségre nevelés

A Nat által megfogalmazott feladatok:

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megővására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

A testi és lelki egészségre nevelés iskolai megvalósítása

A tanulók teljes körű egészségnevelésének feladatait, az azokhoz kapcsolódó felelősségi és tevékenységi köröket a Helyi tanterv Egészségnevelési elvek fejezete tartalmazza.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nat által megfogalmazott feladatok:

A Nat ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és-megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség iskolai megvalósítása

Az ember nem önmagának él. A mai társadalmi környezet ezt a bibliai üzenetet nehezen fogadja be. Olyan világban élünk, ahol a szeretet és az egymásra figyelés helyett a pénz és az információ az érték. A „celebek” mintái a felszínes külső csillogást, a kommersz értékeket erősítik, az őszinte szó, az őszinte érzések háttérbe kerülnek.

Iskolánk pedagógusai azonban tudják, hogy az csak a csalfa felszín, az ember élete boldogsága csak mások őszinte és szerető közegében található meg, s erre tanítják naponta diákjaikat.

A másokért végzett szolgálat örömét élhetik át tanulóink a templomi szolgálatok, az idősek otthonába vitt műsorok alkalmával. A Református Szeretetszolgálat működését segítik diákjaink önkéntes munkáikkal, gyűjtésekkel.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A Nat által megfogalmazott feladatok:

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság

mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Fenntarthatóság, környezettudatosság iskolai megvalósítása

Az ember feladata a teremtettség őrzése és művelése. Ez a mai, csupán haszonelvű termelési folyamatok mellett nem kap megfelelő hangsúlyt. Az iskola nevelési-oktatási munkájában természetes alapelv. Az iskola mindennapi életében is figyelmet fordítunk a környezetvédelemre, az energia-takarékosságra. A fogyasztói szokások kordában tartása nem csupán a mértékletesség parancsának tesz eleget, de a fölösleges termelésre is korlátozó hatással lehetne. Tanulóinknak ezeket az összefüggéseket a természettudományos tárgyak, a környezetismeret, a technika tantárgy tanítása során bemutatjuk.

A környezettudatos magatartás ott kezdődik, hogy a tanulók saját környezetükkel szemben akaratlagos figyelmet tanúsítanak.

Pályaorientáció

A Nat által megfogalmazott feladatok:

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Pályaorientáció iskolai megvalósítása

Az iskola egyéni fejlődést figyelemmel kísérő és segítő eljárásai során segíti tanulói középfokú iskolába való jelentkezését.

Az egyéni foglalkozásokat, a tehetséggondozás módszereit, eljárásait a Pedagógiai Program fejezete tartalmazza.

A tanulók az iskolai szakkörökben különböző tevékenységformákban kipróbálhatják magukat. Minden diákunk megtapasztalja a szerepléssel járó helyzeteket a családi istentiszteleteken, az idősök otthonában adott műsorok során, ahol az osztály valamennyi tanulója szerepet kap.

A kulcsponthoz vizsgák valamennyi tanuló számára vizsgahelyzethez hasonló szituációt jelentenek. Az évek során a tapasztalatokból egyénileg hatékony vizsgázási módokat alakíthatnak ki.

Középfokú oktatáshoz közeledő tanulóinknak felkészítő foglalkozásokat ajánlunk fel, vagy csoportbontással növeljük a felvételi tantárgyakra való hatékonyabb felkészülést.

Ösztönözzük őket a középiskolák megismerésére, nyílt napokon való részvételre.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A Nat által megfogalmazott feladatok:

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Gazdasági és pénzügyi nevelés iskolai megvalósítása

„Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból...”, (Jn 17,15) bibliai parancsa felelőssé teszi az iskolát a társadalomban való boldogulás alapvető ismereteinek átadására. A gazdasági, pénzügyi ismeretek az általános iskolás tanulók számára is tanítható ismeretanyagot tartalmaznak. A történelem, matematika és a technika tantárgyak tananyagát bővítettük a pénzügyi és gazdasági ismeretek ismeretanyagával. A termelés, a munka és a kereskedelem összefüggéseinek meglátása, a bankok, pénzügyintézetek működési sajátosságainak megismerése a felnőtt élet alapvető ismereteihez tartoznak.

Médiatudatosságra nevelés

A Nat által megfogalmazott feladatok:

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

Médiatudatosságra nevelés iskolai megvalósítása

A ma tanulói kevesebb ismeretet sajátítanak el az iskolai kötelező tananyag megtanulásával, mint azon kívül. Ha figyelembe vesszük a televízió, számítógép, internet által szerezhető ismereteket, s a gyerekek egymástól szerzett információit, akkor beláthatjuk, hogy ennek a területnek a kiemelt kezelése valamennyi pedagógus feladata. Az önálló tanulás képessége, az új ismeretekhez való alkalmazkodás, az információk értelmezése és szűrése a mai ember számára alapvető életfeltétel.

Alsó tagozaton a tanítók a nevelési helyzetnek megfelelően megbeszélnek a tanulókat érdeklő, őket foglalkoztató aktuális médiatartalmakat. Felső tagozaton a válogatott tananyag közvetítésével, a tanárok pedagógiai attitűdjével tudatos értékválasztásra neveljük tanulóinkat.

A tanulás tanítása

A Nat által megfogalmazott feladatok:

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

A tanulás tanítása iskolai megvalósítása

Az iskolában alkalmazott pedagógiai módszerek rövidtávú céljait mindig az adott tanulócsoport, osztály életkora, fejlettsége, illetve ezen belül egyes gyermekek képességfejlesztési feladatai határozzák meg. Az iskolában folyó pedagógiai munka alapja a tanulók egyéni képességeinek kibontakoztatása, a református egyház tanítását követő erkölcsi értékrendjük, önálló gondolkodásuk kialakulásának formálása.

Fontos célkitűzés a tanulók egyéni képességeihez és a társadalmi elvárásokhoz igazodó legjobb tudás kialakítása, a tanuláshoz való képességek minőségi alapozása.

Az iskola kezdeti szakaszában azokat a tanuláshoz szükséges képességeket fejlesztjük célzottan, amelyekkel a későbbi évek során, mint eszköztudással számolunk. A biztos alaptudás, az egyéni képességeknek megfelelő szövegértés, és logikai készségek a feltételei a későbbi tanulási hatékonyságnak. A kisgyermekkorban kialakított tanuláshoz való belső motiváció nyomán jutnak el a tanulók önbizalmukat megerősítő sikerélményekhez, s válik a jól alkalmazott tanítási módszer a tanuláshoz szükséges igény és szorgalom alapjául.

Az alapvető olvasási-írási, matematikai készségek kialakulása után tanítjuk eszközként használni a megszerzett tudást, s értékeljük a teljesítményt, vigyázva, hogy a tanulási, fejlődési kedvet megtartsuk tanítványainkban. A logikusan feldolgozható ismeretanyag számonkérésénél hangsúlyt helyezünk a logikus feleletre, ösztönözve tanulóinkat az értelmes tanulásra. A csupán memóriára támaszkodó ismeretanyaghoz tartozó vers törzsanyag vizsgák minden tanuló számára kötelező kulcsponthoz tartozó vizsgák része. A tanulási időkre egyénileg megtanulható, elkészíthető feladatokat adunk.

A Nat kiemelt kompetenciafejlesztési feladatai

Az Európai Unióban kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában az Unió polgárai egyrészt gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatják. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik.

A Nat által kiemelt kulcskompetenciák

1. Megváltoztak a fejlesztési célként megjelenő tanulói kompetenciák

A nemzeti alaptanterv az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, azokra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat. A táblázatban összevetési lehetőséget kínálva szerepeltetjük az előző Nat kulcskompetenciáit is.

Az új kompetenciák, 2020

A tanulás kompetenciái

Kommunikációs kompetenciák:
anyanyelvi és idegen nyelvi

Digitális kompetenciák

Matematikai gondolkodási kompetencia

Személyes és társas kapcsolati komp.

Kreativitás, önkifejezés, kult. tudatosság

Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

A korábbi kompetenciák, 2012

A hatékony önálló tanulás kompetenciája

Anyanyelvi kommunikáció

Idegen nyelvi kommunikáció

Digitális kompetenciák

Matematikai kompetenciák

Szociális és állampolgári kompetenciák

Esztétikai, művészeti tudatosság komp.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói k.

Természettudományos és technikai komp.

Iskolánk több mint pedagógiai gyakorlata a preventív szemléletű kompetencia-fejlesztésen alapul. Az oktatás-nevelés folyamatában a tanuló sokoldalú fejlesztése történik, melynek során hosszú távon alkalmazható ismeretekkel, képességekkel igyekszünk gyarapítani személyiségét, intellektusát. Az iskola az egész gyermeket látja, és a felnőtt létre igyekszik felkészíteni.

A Nat által kiemelt kulcskompetenciák ebben a folyamatban a következőképpen kapnak helyet.

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezését és értelmezését, megőrzését és közvetítését, valamint a helyes, öntudatos és alkotó nyelvhasználatot az élet minden területén. Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának folyamata és eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességeinek fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete.

Iskolánk nagy hangsúlyt helyez az olvasási készség belső motivációra épülő kialakítására, az olvasás megszerettetésére, anyanyelvünk művelésére. Az olvasás eszközzintű tudása elengedhetetlen a megfelelő iskolai teljesítményhez, s a felnőtt életben való boldoguláshoz.

Az olvasási technika kialakulása egyénenként eltérő időráfordítást igényel, s minden esetben az időráfordítással egyenes arányban fejlődik.

A legintenzívebben a 6-10 éves életkorban fejleszthető, ezért iskolánkban a kerettantervi rendelet szabadon felhasználható óraszámából, ahol erre lehetőségünk volt megnöveltük a magyar óraszámot, valamint a szabadidős sáv egy részében ajánlott irodalmat olvasnak tanulóink. A szóbeli kifejezőkészséget valamennyi tanóránkon, szereplések alkalmával, és a beszélgetős Csendes percekben gyakoroltatjuk. A szövegértés a szókincs, a fogalmi rendszer gazdagságától és a logikus gondolkodás szintjétől függ. Ezeket a területeket a különböző tantárgyakban célzottan fejlesztjük.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése. A kommunikatív nyelvi kompetencia lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio- és interkulturális készségeket feltételez.

A magyar nyelv elkülönül az európai nyelvektől, közvetlen nyelvrokonságra nem tud támaszkodni a németet vagy az angol nyelvet tanuló. Ezért körültekintő módon, korai gyermekkorban célszerű az első idegen nyelvvel megismertetni tanulóinkat.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia kialakításához elengedhetetlen az olyan meghatározó bázisképességek fejlesztése, mint a matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás és a logikus következtetés. E kompetencia összetevőit alkotják azok a készségek is, amelyekre támaszkodva a mindennapi problémák megoldása során a matematikai ismereteket és módszereket alkalmazzunk.

A matematikai kompetencia kialakulásában, hasonlóan más területekhez, az ismeretek és a készség szintű tevékenységek egyaránt fontos szerepet töltenek be.

A matematikai ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek, struktúrák, az alpműveletek és az alapvető matematikai fogalmak, jelölések és összefüggések készség szinten alkalmazható tudását.

A matematikai kompetencia azt jelenti, hogy felismerjük az alapvető matematikai elveket és törvényszerűségeket a hétköznapi helyzetekben, elősegítve a problémák megoldását a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. E kompetencia teszi lehetővé a törvényszerűségek felismerését a természetben, és alkalmassá tesz az érvek láncolatának követésére, a matematika nyelvén megfogalmazott törvények megértésére.

Iskolánk tantárgyi struktúrájának legkiemeltebb területe a matematika. A tantárgy alapjait az alsó tagozatos évfolyamokon szerzik meg tanulóink, a biztos alapműveleti tudás a kulcsfontosságú anyaga. A megértésre, a műveleti gondolkodás kialakulására külön gondot fordítunk oktatási módszertanunkban.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia az ismereteknek és készségeknek azt a rendszerét jelöli, amely segít abban, hogy megismerjük, illetve megértsük természetes és mesterséges környezetünket, és ennek megfelelően irányítsuk cselekedeteinket. A technikai kompetencia ennek a tudásnak az alkotó alkalmazása az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében. A természettudományos és technikai kompetencia magában foglalja a fenntarthatóság, azaz a természettel hosszú távon is összhangban álló társadalom feltételeinek ismeretét, és az annak formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség elfogadását.

A természettudományok esetében elengedhetetlen a természet működési alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek és technológiai folyamatoknak az ismerete, de ismerni kell az emberi tevékenységeknek a természetre gyakorolt hatásait is. A természettudományos és technikai kompetencia kritikus és kíváncsi attitűdöt alakít ki az emberben, aki ezért igyekszik megismerni és megérteni a természeti jelenségeket, a műszaki megoldásokat és eredményeket, nyitott ezek etikai vonatkozásai iránt, továbbá tiszteli a biztonságot és a fenntarthatóságot.

Iskolánkban a természettudományos gondolkodás kialakítása először az alsó tagozat módszertani törekvéseiben kap hangsúlyt. A Piaget kutatásainak eredményeit felhasználó módszertan lényege, hogy tanulóinkban tapasztalatokra épülő ismeretszerzéssel, magas minőségű tartalommal rendelkező természettudományos fogalmi rendszert alakítsunk ki. Nem a verbalitás szintjén, hanem tényleges, tapasztalati asszociációs szinten. A valóság megfigyelése, a tapasztalatok elemzése során a tanulók elhelyezik önmagukat, az embert a teremtettségben, mint annak felelősséggel felruházott szerves részét. A megfigyelések, tapasztalatok mellett a műveleti gondolkodás kialakulására is hangsúlyt helyezve alapozzuk meg tanulóink természet iránti érdeklődését, és mutatunk rá a tudományág fontosságára.

Tanulmányi kirándulásaink során a tanulók találkoznak lakóhelyünk természeti környezetével, az alföldi gyerekek számára elengedhetetlen a Zempléni hegységbe menő kirándulás során a hegy, hegység sajátosságait mutatjuk meg, részt vesznek természetismereti, környezetvédelmi vetélkedőkön, bemutatókon.

A természet közvetlen megismerése nyomán felső tagozaton több diák számára lesz érdekes a fizika, biológia, kémia tanulása, s nem csupán egy tantárgy kötelező tananyagát látják benne.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (információs és kommunikációs technológia, a továbbiakban IKT) és a technológiák által hozzáférhetővé tett, közvetített tartalmak magabiztos, kritikus és etikus használatát a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén.

A digitális kompetencia magába foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat – szövegszerkesztést, adattáblázatok, adatbázisok, információátvitelt és-kezelést, az internet

által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikációt. Ide tartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata is.

Iskolánk IKT eszközökkel jól felszerelt, a tanulók digitális kompetenciának fejlesztése nem szorítkozik csupán az informatika órákra. Ezért a szabadon felhasználható órakeretből nem növeltük az informatika órák számát. Az iskola felső tagozatos tantermeiben és a szaktantermekben digitális tábla mellett sajátítják el tanulóink a korszerűen feldolgozott ismeretanyagot, és a napi eszközhasználat során fejlődik informatikai tudásuk. Az informatika óra a gyakorlati tapasztalatok elméleti háttérét tudatosítja, illetve egyszerű programozási ismeretek, stb. nyújtásával az eszközök működési elvét mutatja be.

Szociális és állampolgári kompetencia

A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amelynek révén az ember hatékony és építő módon vehet részt az egyre sokszínűbb társadalmi és szakmai életben, továbbá – ha szükséges – képes a konfliktusok megoldására. Az állampolgári kompetencia lehetővé teszi, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudást felhasználva aktívan vegyünk részt a közügyekben. E kompetencia alapja az a sokféle képességre épülő készség, hogy az ember különféle területeken tud hatékonyan kommunikálni, figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük.

Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb.

A keresztyén iskola tanulói tudják, hogy nem önmaguknak és nem öncélúan élnek. Már első osztályos koruktól kezdve neveljük őket az egymásra figyelésre, az együttműködő társas magatartásra. A bibliai tanítás alapján - „Ti vagytok a világ világossága...”, (Mt 5,14) – felhívjuk figyelmüket társadalmi szerepükre, a másik ember iránti felelősség felvállalására. Az iskolában, a gyülekezetekben elsajátítják azokat a csoportnormákat, amelyek alkalmassá teszik őket a felnőttkori társadalmi szerepvállalásra.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetencia segíti az embert, hogy igyekezzék megismerni tágabb környezetét, és ismeretei birtokában képes legyen a kínáló lehetőségek megragadására. Ez tudást, kreativitást, újításra való törekvést és kockázatvállalást jelent, valamint azt, hogy az egyén céljai érdekében terveket készít és valósít meg. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek, készségeknek és magatartásformáknak, amelyekre a mindennapi életben, a társadalomban és a munkahelyen szükség van.

Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint a tervezés, a szervezés, az irányítás, a vezetés, a feladatok megosztása, az elemzés, a kommunikáció, a jó ítélőképesség, a tapasztalatok értékelése, a kockázatfelmérés és-vállalás, a munkavégzés egyénileg és csapatban, valamint az etikus magatartás.

Iskolánk pedagógiai módszertana támogatja ezeknek a magatartásformáknak a kialakítását az egyes tanuló egyéniségéhez alkalmas módon. A matematikai logika fejlesztése nem elszigetelt területként mutatkozik meg a tanulók tudásában, hanem életük valamennyi mozzanatát befolyásoló tényezőként. Az ok-okozati összefüggések, a logikus tervezés, a feladatok

részekre bontása, a dolgok mérlegelése, valóságtartalmuk vizsgálata, mind olyan tulajdonságokat alakít ki tanulóinkban, ami az élet minden területén hasznukra válik. A tanulási folyamatban hosszú távon megtartott belső motiváció segíti a tanulók önbecsülésének és kezdeményezőkézségének megtartását. Az etikus magatartást nevelői hatásokkal, a család és a gyülekezeti gyermekórák lelkészeinek támogatásával alakítjuk tanulóinkban.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve az elképzeltéket, képzeteket, élményeket és érzéseket kreatív kifejezésének elismerését, befogadását mind a hagyományos művészetek nyelvén, mind a média segítségével, különösen az irodalomban, a zenében, a táncban, a drámában, a bábjátékban, a vizuális művészetekben, a tárgyak, épületek, terek kultúrájában, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép segítségével.

Olyan képességek és készségek értendők ide, mint a művészi önkifejezés, a művészi érzék, a műalkotások és előadások értelmezése és elemzése, a saját nézőpont összevetése mások véleményével.

Iskolánk az emberi teljesség irányát mutatja fel tanulóinak. Ennek fontos területe a művészetek iránti érzékenység, és annak megértését szolgáló ismeretanyag. Alsó tagozaton a tanulók számára időt és lehetőséget biztosítunk a rajzoláshoz, a kreatív munkák végzéséhez, a napi éneklés is szerepet kap a kicsik életében. A gyakorlással alakuló saját képességekkel közelebb kerülnek a művészetek megértéséhez, műveléséhez. A Békéscsabai Jókai Színház rendszeres látogatóiként tanulóink a művészetén keresztül indulnak el a színházi világ felé

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az ember képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve a hatékony gazdálkodást az idővel és az információval. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását, a képességek együttesére támaszkodó készségeit a legkülönbözőbb helyzetekben alkalmazza: tanulási és képzési folyamataiban, otthon, valamint a munkában egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Az iskola legfontosabb feladata, hogy használható ismereteket, tapasztalatokat és képességeket munkáljon ki a rábízott növendékekben. A biztos alapismeretek, az iskolánk módszertani alapjában kinyilvánított eszközszintű tudás kimunkálása az olvasás-szövegértés és a matematikai logika területén jelentik az élethosszig való tanulás képességének alapjait az egyes tanuló számára.

Az eszköztudás kialakítása olyan módszerekkel párosul, amelyek igyekeznek megtartani a tanulók belső motivációját a tanuláshoz, de egyben tudatosítani bennük kötelelességeiket is.

Ennek kialakításához életkorilag és egyénileg eltérő nevelési eszközöket alkalmazunk.

19. Pályázati programok megvalósítása

Iskolánk jelenleg két pályázati programot valósít meg:

1. EFOP-3.2.5-17 Pályaorientáció, kiemelten az MTMI készségek és kompetenciák fejlesztése a köznevelés rendszerében projekt keretében vállaljuk.

- A fő cél a pályaorientáció megerősítése a köznevelési intézményrendszerben, különös tekintettel a matematikai, természettudományos, informatikai és műszaki pályák választásának népszerűsítésére és ahhoz kapcsolódó kompetenciák fejlesztésére.

Részcélok:

- A tudatos felnőttkori életpálya-építés és a majdani sikeres munkaerő-piaci részvétel megalapozása, az ehhez szükséges készségek elsajátításának, és így a köznevelés eredményességének, hatékonyságának és hátránykompenzáló szerepének javítása érdekében.
  - A tanulók pályaorientációs kompetenciafejlesztése, kiemelten fókuszálva az MTMI területek népszerűségének növelésére a köznevelés intézményrendszerében.
  - A pedagógusok és a pályaorientációs feladatellátásban érintett köznevelési szakemberek pályaorientációs célú felkészültségének támogatása.
- MTMI területek népszerűsítésével egybekötött programok, rendezvények, szolgáltatások megvalósítása.

2. EFOP-3.2.3-17 „Digitális környezet a köznevelésben” a projekt keretében vállaljuk:

- A digitális pedagógia elterjesztésének erősítését és a hálózatos, horizontális intézményi együttműködésekben való részvételt
- a digitális pedagógiai-módszertani csomag használata
- az érintett pedagógusok felkészítése,
- intézményi fejlesztési célok meghatározása
- helyzetelemzés, fejlesztési szükségletek bemutatása után szükséges fejlesztési feladatok megvalósítása
- szakmai együttműködések kialakítása

20. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok:

Az iskolai gyermekvédelem komplex és preventív tevékenységi rendszer, amelyet a gyermeki szükségletek (szeretet, biztonság, esélyegyenlőség, egészségvédelem) és jogok kiteljesítésére való folytonos törekvés jellemez. Ez a tevékenység nagyfokú érzékenységet, empátiát, tapintatot, szakértelmet igényel.

Ezt a feladatot az alábbi rendszer szerint végezzük:

Az iskolában védő, óvó, pártfogó rendszert működtetünk ifjúságvédelmi felelős megbízásával. Az ifjúságvédelmi felelős munkája során személyes, közvetlen kapcsolatot tart a diákokkal, szükség esetén felveszi a kapcsolatot a szülővel, gyermekjóléti szolgálattal, folyamatosan konzultál az érintett osztályfőnökökkel, szaktanárokkal.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok feltárása az ifjúságvédelmi felelős, az osztályfőnökök, és az osztályban tanító tanárok feladata, melynek során kiszűrjük a hátrányokkal, tanulási nehézségekkel küzdő gyerekeket, akik bármi miatt válságban vannak, testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődésük veszélyeztetve van.

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti az iskola pedagógusainak gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata különösen:

a) az osztályokat felkeresve tájékoztatni a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel,

b) a pedagógusok, szülők vagy tanulók jelzése, a velük folytatott beszélgetés alapján megismert veszélyeztetett tanulóknál – a veszélyeztető okok feltárása érdekében – családlátogatáson megismeri a tanuló családi környezetét,

c) gyermekbántalmazás véelme vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén kezdeményezi, hogy az igazgató értesítse a gyermekjóléti szolgálatot,

d) a gyermekjóléti szolgálat felkérésére részt vesz az esetmegbeszéléseken,

e) a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezi, hogy az iskola igazgatója indítson eljárást az illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása, szükség esetén a támogatás természetbeni ellátás formájában történő nyújtása érdekében,

f) az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények (pl. gyermekjóléti szolgálat, Pedagógiai Szakszolgálat, drogambulancia, ifjúsági lelki segély telefon, stb.) címét, illetve telefonszámát,

g) az iskola nevelési programja, gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai keretében egészségnevelési program kidolgozásának segítése, végrehajtásának figyelemmel kísérése; szükség esetén intézkedés megtételének kezdeményezése az iskola igazgatójánál, a tanulók, a szülők és a pedagógusok tájékoztatása.

A gyermek- és ifjúságvédelmi munka keretében az osztályfőnökök feladatai különösen

a) évfolyamismétlő vagy más iskolából átvett tanulók beilleszkedési problémáinak feltárása, beilleszkedésük segítése,

b) a gyerekek illetve szüleik figyelmének felhívása szociális jellegű támogatásokra (étkezési hozzájárulás, beiskolázási segély, tankönyvtámogatás)

c) kapcsolatfelvétel a veszélyeztetett gyerekekkel és szüleikkel egyéni beszélgetés, szükség esetén családlátogatás útján,

d) információk nyújtása, melyek segítségével a jogi, egészségügyi, szociális és társadalmi problémákat és azok megoldásait jobban megismerhetik,

e) a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzése, feltárása és megszüntetése érdekében kapcsolattartás a szülővel, közreműködés az osztályban tanító tanárokkal és az ifjúságvédelmi felelőssel.

21. Az erőszakmentes konfliktuskezelés programja

Cél: az iskolai erőszak okainak meghatározása, az iskolát érő és az iskolai erőszakhoz vezető iskolán kívüli hatások kiszűrése, kezelése azonosíthatóvá tétele, a megoldási alternatívák hozzáférhetőségének biztosítása.

Helyzetelemzés

A társadalmi okokat és a válaszokat elemezve megállapítható, hogy az iskolán belül, illetve az iskola és környezete között megjelenő fizikai és lelki erőszak igen sokféle formát ölthet, melyek kiváltó okai is összetettek. Magyarországon az összes ismertté vált bűnelkövetők 12%-a fiatalkorú, a 14 év alattiak száma évente négyezer körül ingadozik. Az erőszak olyan jelenség, amely túlmutat az iskolán, azonban az iskolai eredetű, iskolában megjelenő formái is ismertek. A teljes 14 év alatti népesség egynegyed százaléka, míg a teljes 14-17 év közötti népesség 2,25 százaléka követ el büntetendő - illetve bűncselekményeket. Az ismertté vált gyermekkorú sértettek az utóbbi években az összes ismertté vált sértett nagyjából 2,5%-át teszik ki, szemben a korábban megszokott 1,2 százalékkal. A 14 és 17 év közötti sértettek összes sértetthez viszonyított aránya az utóbbi hat évben viszonylag stabil, 3,5-4 százalék körül alakult. A gyermek- és fiatalkorú személyek a teljes hazai népesség átlagos viktimizációs trendjénél tízszer-tizenötöszer nagyobb eséllyel válnak súlyos, erőszakos bűncselekmény áldozatává.

Magyarországon – de más fejlett országok közoktatási rendszerében is – az a tapasztalat, hogy az iskolai erőszak az iskolázás történetének folyamatos kísérője. Az iskola tulajdonképpen kényszerrel gyakorol a felnövő generációk fölött, amely ellen évszázadok óta berzenkednek, lázadnak a serdülők és ifjak. Különösen erős ez a tradíció a kontinentális Európa világában, nemkülönben ott, ahol az állam totalitárius módon próbált az állampolgárok fölébe emelkedni, s az iskolát hatalomgyakorlásra, a társadalmi struktúra megőrzésére (vagy éppen felborítására) használta.

A közműveltség megteremtése – vagy ennek ideológiai érvényesítése - érdekében gyakorolt állami kényszerrel, a tankötelezettség teljesítésével szemben a tanulók bizonyos hányadának kulturális-gazdasági okokra visszavezethető természetes ellenállására kell számítani, melynek csupán egyik formája az évismétlés, a lemorzsolódás, a tanulás elhanyagolása, de ugyanebbe a körbe tartozik az iskola szereplői közötti agresszió is. Míg a kisiskolás korú gyermekek esetében a pedagógusok általában kezelni tudják a problémát, a felsőbb évfolyamokba járók esetében ez már egyre nehezebb.

Az egészségügy fejlődésének és az általános jólétnek az a következménye, hogy az egyének biológiai érése fiatalabb életkorra tolódott, élettani értelemben egyre fejlettebb – ám társadalmilag mégiscsak éretlen - tizenévesek járnak iskolába, miközben az iskola válasza erre többnyire változatlan marad.

A nemzetközi adatok és kutatások szerint az iskolai erőszak nem érint minden iskolát egyformán és azonos módon. Azonosíthatóak azok a lakóterületek, régiók, ahol számítani lehet az iskolai kultúrával szembeni átlagosnál nagyobb ellenállásra, és ahol a diákok az iskolai értékrend alternatívájaként szervezik meg az életüket az iskola falain belül és kívül.

Nem csak a tanulók részéről a pedagógusokkal szemben valósulnak meg erőszakos cselekményben kiteljesülő magatartásformák, hiszen az elmúlt évek kutatásai igazolják, hogy gyakoriak a tanulók sérelmére a pedagógusok által elkövetett erőszakos megnyilvánulások is. Az erőszak változatos formái a diák-diák közötti kapcsolatokban is mindenkor megnyilvánultak, de a pedagógus-szülő, illetőleg a pedagógus-pedagógus közötti kapcsolatokban is állandóan megjelenik az erőszak.

A köznevelésről szóló törvény az erőszak minden formáját tiltja. Pontosán meghatározza a pedagógus, a szülő, a tanuló jogait és kötelezettségeit, amelynek középpontjában az együttműködés, egymás kölcsönös segítése áll. Előírja, hogy a pedagógusnak a tanulóval egyénileg kell foglalkoznia, amennyiben arra a tanuló érdekében szükség van. A törvény rendelkezései alapján az iskola ilyen vonatkozásban része a gyermekvédelem rendszerének és kapcsolatban kell állnia a családvédelem szerveivel is.

Az egyes iskolák nevelőtestületeinek és pedagógusainak – elsősorban pedagógiai eszközökkel – mindent meg kell tenniük annak érdekében, hogy megelőzzék az erőszakhoz vezető helyzetek kialakulását. Az iskolában diákönkormányzat, szülői szervezet, iskolaszék alakulhat a problémák kezelésére, a célravezető és erőszakmentes megoldások kidolgozására. E feladat megvalósításába tehát be lehet vonni az iskolában működő szülői szervezet tagjait, az iskolai diákönkormányzat tagjait, valamint a családvédelemmel foglalkozó települési, területi szakmai, szakigazgatási szervet, szervezetet is.

A nevelési-oktatási intézményben a pedagógiai folyamatoknak kedvező légkör csak akkor alakulhat ki, ha a nevelési-oktatási folyamat iskolai szereplői kölcsönösen tiszteletben tartják egymás jogait. Ha betartják kötelezettségeiket, azokat el is várják egymástól, folyamatos és élénk visszajelzéseket adnak egymásnak, segítve ezzel az eltérő vélemények mielőbbi megismerését, a közösség és az egyének számára a lehető legkedvezőbb pedagógiai megoldásban történő gondolkodás megvalósulását, valamint az intézményi fejlesztő és biztonságos légkör kiteljesedését, amely a pedagógiai folyamatoknak, a tanuló fejlesztésének alapfeltételei.

A köznevelésről szóló törvény egyik alapelve, hogy az iskolai pedagógiai folyamatok szereplőinek egymás személyiségi jogait tiszteletben kell tartaniuk akkor is, amikor valamely jogukkal élnek. Így például a véleménynyilvánítás szabadsága alapján minden tanulónak jogában áll bármilyen kérdésben nyilatkozni, azonban ez nem járhat mások érdekeinek, személyiségi jogainak megsértésével.

A személyiségi jogok sérelmét jelenti az iskolai erőszak attól függetlenül, hogy azt ki, kivel szemben követte el. Az iskolában és a kollégiumban nincs helye az erőszak semmilyen formájának. Az iskolának erőszakmentes pedagógiai légkört kell biztosítani a tanuló személyiségének kibontakoztatásához. A nevelési/oktatási intézményben az alkotó, közösségi, az egyéni érdeklődést figyelembe vevő pedagógiai tevékenység lehet a leghatékonyabb eszköz az erőszak megelőzésére.

A pedagógus nincs eleve kiszolgáltatott helyzetben a tanulók közösségével vagy egyes tanulókkal szemben, és alapvetően rendelkezik – vagy kellene hogy rendelkezzen – megfelelő eszközökkel a tanulói közösség irányításához, a közösséget veszélyeztető helyzetek kialakulásának megelőzéséhez, illetve a jogsértő magatartás büntetéséhez.

Az intézményekben az erőszakos cselekmények, az iskolai agresszió kiváltója lehet a gyermekekkel, tanulókkal való nem megfelelő bánásmód, a nem kellően kialakított iskolai

tananyag, a nem megfelelően választott és alkalmazott pedagógiai értékelési módszer, a probléma időben történő felismerésének hiánya. E tényezők is azt támasztják alá, hogy egyes esetekben az intézményvezetők nem ismerik fel kellő mértékben feladataikat, nem használják ki körültekintően a helyi mozgásterük adta tananyag-készítési, órarend-alkotási és értékelési, módszerbeli lehetőségeiket.

Az erőszak megelőzésének pedagógiai eszközei között meghatározó fontosságú a Nemzeti alaptanterv adta tartalmi keretek mentén az egyes iskolában tanulók kognitív és affektív tulajdonságaihoz igazodó, a családi háttérváltozókra is figyelő tananyag iskolai meghatározása, az így kialakított iskolai tananyag által kínált tartalmi és módszertani lehetőségek mentén a tanulói érdeklődés felkeltése, megtartása. Fontos pedagógiai esély kínálkozik a tanórai foglalkozások változatos megszervezésében, a választható tanórai foglalkozások biztosításában, a nem szakrendszerű oktatás ötödik, hatodik évfolyamokra történő kiterjesztésében, a megfelelő szülő–tanuló–pedagógus légkör kialakításában, de a diákönkormányzatok és a szülői közösségek bevonása is meghatározó fontosságú a konfliktushelyzetek megelőzésében, kezelésben. Súlyosabb esetekben a jelenlegi keretek között is kérhető segítség a pszichológustól, a gyermekvédelemben dolgozó szakemberektől, adott esetben az igazságszolgáltatás szereplőitől. Jelentős segítséget nyújthat a tanulóközösség saját és a tanulótársak értékelésében, a jó példák közvetítésében, az erőszakra hajlamos vagy már erőszakos cselekményt elkövető tanuló magatartásának, kötelezettségszegésének közösségi megítélésével.

A szülő és gyermeke kapcsolata napjainkban számos esetben nem harmonikus és nem, vagy csak töredékesen, súlyos deficitekkel, a társadalom egészének érdekeivel szembekerülve látja el ezirányú feladatait. Ez jelentős mértékben erősítheti a gyermek magatartási problémáit és az iskolai erőszak számos formájának kiváltója lehet. Mivel a gyorsan változó társadalmi és gazdasági folyamatok, a munkaerőpiac által támasztott kihívások jelentős erőfeszítéseket és új megoldási stratégiákat kívánnak meg a szülőktől, közülük számosan kevesebb erőfeszítést tesznek saját gyermekük nevelése érdekében.

A gyerekek fejlődéséért, a szélesen értelmezett jóllétéért felelős a szülő (család), a társadalom (szakemberek és intézmények, szolgáltatók) és maga a gyermek is, ezért minden esetben minden lehetséges közvetlen érintett szerepét, felelősségét szükséges és kell is vizsgálni azzal, hogy természetesen a szakemberek felelőssége fokozott. Az egyoldalú „bűnbakkeresés” nem lehet megoldás, ezért erősíteni kell az érintettek együttműködését, a közös cselekvést.

A közoktatás intézményeinek együtt kell működniük az ifjúság nevelésében közreműködő minden szervezettel, a családvédelem, a gyermek- és ifjúságvédelem szervezeteivel, a rendvédelmi szervekkel.

Az erőszak terjedésének megakadályozásához mindenképp előtérbe kell a pedagógiai eszközök nyújthatnak segítséget. Vannak már jó gyakorlatok, bevált módszerek, felkészült pedagógusok, e területen sikeres intézmények. A jó gyakorlatokat, a bevált módszereket össze kell gyűjteni, hozzáférhetővé kell tenni, meg kell ismertetni minden érintettel.

Feladatok

Erősíteni kell a nevelési funkciót, teret kell engedni a tanulói értékelés új lehetőségeinek (fejlesztő értékelés), erősíteni kell a kooperatív oktatási módszereket, az

adaptív oktatást a közösségi élethelyzetek növelése céljából, meg kell erősíteni a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök munkáját, alkalmazásuk feltételeit, a nevelési-oktatási intézményeknek kapcsolatot kell kiépíteni, azt továbbfejleszteni a gyermekvédelem intézményrendszerével, erősíteni kell a gyermekjóléti szolgálattal való együttműködést, rendszeressé kell tenni az iskola és a gyermekjóléti intézményekben dolgozó szakemberek találkozóit, a gyermekjóléti szolgálat által nyilvántartott szabadidős programokról rendszeresen tájékoztatni kell a nevelési-oktatási intézmények pedagógusait.

Nagyobb figyelmet kell fordítani a művészeti és a sporttevékenység gyakorlásához szükséges feltételek megteremtésére, nem számon kérhető tananyagként, hanem önkéntes, feszültség- és stresszoldó pedagógiai eszközként, ezzel is lehetőséget biztosítva a gyermeki, tanulói önbecsülés és tanulási motiváció növelésére.

Nyerjenek megerősítést a szabadidős tevékenységek, a szabadidős sportfoglalkozások, a mindennapos testedzés és a művészetekre épülő személyiségfejlesztő tevékenységek. Erősödjön a művészeti és a sporttevékenység, a kreatív, manuális tevékenységet igénylő – a „kéz műveltségét” igénylő, fejlesztő, alkotó tevékenység, de nem mint számon kérhető tananyag-közvetítés, hanem mint feszültség- és stresszoldó pedagógiai eszközök és területek, amelyek a gyermeki, tanulói önbecsülés és tanulási motiváció megszerzésének lehetséges formái lehetnek.

Az iskolában meg kell ismertetni azokat az eljárásokat, amelynek keretei között a tanulóközösségek pedagógus vagy pedagógusok közreműködésével közösen feldolgozzák azokat az eseményeket, amelyek elvezethetnek a tanulói erőszak kialakulásához, illetőleg amelyek segítik az erőszakos cselekmények feldolgozását, a lehetséges megoldások megtalálását.

A helyi tanterveknek biztosítaniuk kell, hogy a tanulók életkorához, az egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva a tanulók elsajátíthassák az egészségfejlesztéssel, a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válás megelőzésével az erőszakmentes konfliktuskezelő technikákkal összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására.

Az iskolai szülői szervezetek kezdeményezzék az iskolák vonatkozásában a nyilvános iskolai dokumentumok szintjén a szülői szerepekre, a családi életre nevelés megjelenítését, valamint a pedagógusok felkészítését a konfliktus-kezelési technikák alkalmazására.

22. Követendő változások a helyi tantervben rendeletek és jogszabályok alapján

Megnevezés	Jogszabály	Megjegyzés
Köznevelési törvény, Nkt	2011. évi CXCV törvény	Többször módosított
NAT	110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet	Módosította: a 73/2013. (III. 8.) Korm. rendelet 297/2013. (VII. 29.) Korm. rendelet 7/2014. (I. 17.) Korm. rendelet 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet
	A 20/2012. EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről	Többször módosított.

A helyi tanterv kidolgozásánál figyelembe veendő református jogszabályok

- A Magyarországi Református Egyház közoktatási törvénye (MRE 1995. évi I. törvény) az 1998. évi I. törvény, a 2005. évi II. törvény és a végrehajtási utasítással, a 2013. évi V. törvény és a 2019. évi IV. törvény átfogó módosításaival egységes szerkezetben
- 2016. évi I. törvény a református hittanoktatásról (a 2007. év II. törvény; a 2013.évi VI. törvény; a 2015. évi II. törvény és a 2016. évi I. tv. módosításaival egységes szerkezetben)
- A történelmi keresztény egyházak megállapodása a hitoktatásról (2006. 09. 20)
- Zs-96 /2006. – Zsinati Határozat az egyházi ének tantárgy bevezetéséről és az egyházi ének kerettanterv tárgyában
- Zs.-243 /2012. – A Zsinat határozata az új református hittanoktatási szabályrendelet tárgyában
- Zs.-244 /2012. – A Zsinati határozat az új református hittanoktatási kerettanterv bevezetése tárgyában

A 2012-es NAT-hoz illeszkedő kerettantervek:

A fel nem sorolt tantárgyakból egyetlen kerettanterv létezik, ezért ezeket külön nem tüntetjük föl táblázatunkban. A kerettantervi alternatívát kínáló tantárgyak tantervei közül az alábbiakat választjuk.

Tantárgy	A választott kerettanterv
Magyar nyelv és irodalom	A
Matematika	B
Fizika	B
Kémia	B
Biológia	B
Ének-Zene	A

Egyházi ének	A Magyarországi Református Egyház közoktatási törvénye (MRE 2005. évi II. törvény) 31.§ (3) bekezdésében előírt egyházi ének tantárgy bevezetésének végrehajtásáról szóló Zs-96 /2006 MRE Zsinati határozat mellékleteként megjelent kerettantervi ajánlás alapján, de összhangban 5/2020.(I.31.)Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012.(VI.4.)Korm. rendelet módosításának mellékleteiben kiadott ének-zene tantárgyi kerettanterv A változatával készült helyi tanterv.	
Református hittan	A Magyarországi Református Egyház Zsinatának Zs. 244/2012.11.16. határozata szerint elfogadott kerettanterv szerint.	

Kerettantervek a sajátos nevelési igényű tanulókat oktató nevelési-oktatási

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók:

A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet alapján (a továbbiakban: Nat) átdolgozott kerettantervek alapján átdolgozott helyi tantervet 2020. szeptember 1-jén kell bevezetni általában az első, az ötödik és a kilencedik évfolyamokon. A továbbiakban a bevezetés tanévenként felmenő rendben történik.

Kerettanterv az általános iskola 1–4. évfolyamára

Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyamára

A kerettantervek által meghatározott órakeret

Az óraháló tartalmazza a kötelező, a kötelezően választandó és a szabadon választható órák számát is. A 20/2012 EMMI-rendelet 13. § (2) és (3) bek. szerint a tanulói részvétel szempontjából a tanítási óra lehet kötelező, kötelezően választandó és szabadon választható tanítási óra. A helyi tanterv határozza meg, hogy melyek azok a kötelező tanítási órák, amelyeken egy adott osztály valamennyi tanulója köteles részt venni, valamint hogy melyek azok a kötelező tanítási órák, amelyeken a tanulónak a választásra felkínált tantárgyak közül kötelezően választva, a helyi tantervben meghatározott óraszámban részt kell vennie.

2012-ben kiadott kerettantervek szerint és a 2020 NAT figyelembe vételével

Bevezetésre került óraháló a 2023/2024. tanévben

Tantárgy/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	6	6	5	5	3	4
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Történelem					2	2	2	2
Allampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret						1		
Dráma és színház							1	
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Kémia							1,5	1,5
Fizika							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Első élő idegen nyelv	1	1	1	3	3	3	3	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	

Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki- Közösségi nevelés					1	1	1	1
Református hittan	2	2	2	2	2	2	2	2
Egyházi ének					1	1		
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető óra	2	2	2	2	1	2	2	2
Összes tervezett óraszám	25	25	25	26	30	30	31	31
Összesített óraszám								
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

A Nemzeti alaptanterv kötelező és maximális heti óraszámai 2020. szeptember 1-től													
Heti óraszám / évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	NYEK	9.	10.	11.	12.
Kötelező óraszám	22	22	22	23	27	26	28	28	30	32	32	30	29
Szabadon tervezhető	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	4	5
Maximális heti óraszám	24	24	24	25	28	28	30	30	32	34	34	34	34
Maximális napi óraszám	6	6	6	6	7	7	7	7	7	8	8	8	8
A korábbiakban, azaz 2020. szeptember 1-ig hatályban lévő heti óraszámok az alábbiak voltak													
Kötelező óraszám	25	25	25	27	28	28	31	31	30	35	36	35	35
Szabadon tervezhető	2	2	2	2	3	3	4	4	4	4	4	4	4
Maximális heti óraszám	27	27	27	29	31	31	35	35	34	39	40	39	39
Maximális napi óraszám	6	6	6	7	7	7	7	7	7	8	8	8	8
eltérése a korábbiaktól				-1									

23. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, e fejezet rendelkezéseinek betartásával, a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket.

Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

A tankönyvrendelés elkészítését az iskolában a tankönyvfelelős koordinálja. A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:

pedagógusaink a tankönyvválasztásnál figyelembe veszik az Oktatási Hivatal által összeállított és közzétett hivatalos tankönyvjegyzéket (az Oktatási Hivatal az Emberi Erőforrások Minisztériuma honlapján teszi közzé a tankönyvek hivatalos jegyzékét, amelyet folyamatosan felülvizsgál és frissít), valamint a Református Pedagógiai Intézet által ajánlott tankönyveket.

a tankönyvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak;

a pedagógiai munka egysége és az iskolán belüli átjárhatóság biztosítása érdekében azon tanulók számára, akik az adott tantárgyat az adott évfolyamon azonos tanterv szerint tanulják, egységesen ugyanazt a tankönyvet kell megrendelni.

A tankönyvek és segédeszközök kiválasztásakor minden esetben figyelmet fordítunk az ingyenes tankönyvellátásra jogosult diákok tankönyveinek biztosítására. A tankönyvrendeléskor fontos szempont a normatív tankönyvellátás költségeinek tervezhető nagysága. Lehetőség szerint állandó tankönyveket használunk, biztosítva ezzel a tankönyvpótlás megoldását.

A Nemzeti alaptantervben (Nat) meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A köznevelési rendszer egyes feladataira és intézményeire vonatkozó külön szabályok

A hit- és erkölcstan oktatására vonatkozó szabályok

Intézményünkben a tanulók (szülők) választása alapján református, felekezeti hitoktatás folyik valamennyi évfolyamon, heti 2-2 órában.

Természettudományos nevelés

Főbb jellemzőit az alábbi környezeti nevelési program tartalmazza!

24. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Intézményünk a mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítását az Nkt. 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

Heti öt testnevelés óra alól felmentés az alábbiak esetén adható:

versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel. (Ebben az esetben a felmentéssel érintett testnevelés órák esetében a gyermek felügyeletéről a szülőnek kell gondoskodnia.)

egyesületben legalább heti két óra sporttevékenységet folytató tanuló kérelme alapján - amennyiben délután szervezett testnevelés órával ütközik - a félévre érvényes, az egyesület által kiállított igazolással. (Indokolt esetben az 1-6. órában megszervezett testnevelés órák esetében is érvényesíthető kikérő.)

Záró rendelkezések

1. A nevelési program és a helyi tanterv engedélyeztetésének, nyilvánosságra hozatalának és módosításának mechanizmusa

- a./ A tájékoztatás, megismertetés formája, rendje

A véleményezésre jogosultak számára, a program elfogadása előtt, az igazgató biztosítja a programtervezet 1-1 példányának átadásával a megismertetést 30 napos véleményezési határidővel.

- b./ A hozzáférhető elhelyezés biztosítása

A helyi pedagógiai program 1-1 példánya az intézmény igazgatói irodájában, irattárában, és a honlapon kerül elhelyezésre

- c./ A tájékoztatás kérés és erre a tájékoztatás adás rendje

Az iskolahasználók az intézmény igazgatójától kérhetik a pedagógiai programba történő betekintést. Az érdeklődők az iskolai épületében olvashatják el a dokumentumot, ill. az intézmény honlapjáról is lehetőség van azt letölteni.

- d./ A pedagógiai program módosítása

Az intézmény Pedagógiai Programjának módosítását - indoklás mellett - kezdeményezheti az igazgató, az intézmény vezetősége, az egyes tantárgyi munkacsoportok/munkaközösségek. A módosítási javaslatot és annak részletes indoklását az igazgató köteles 30 napon belül a nevelőtestület elé terjeszteni.

A nevelőtestület többségi határozattal (a jelenlévők 50%-a + 1 fő) dönt a javaslatról.

Amennyiben a nevelőtestület a módosítás mellett dönt, az igazgató a döntés után 10 napon belül köteles a módosítási kérelmet a fenntartónak felterjeszteni.

Zsadány, 2023.09.01.

Polgári József s.k.
igazgató

A Zsadányi Református Egyházközség Presbitériuma a 29/2023. sz.-ú határozatával a helyi pedagógiai programot jóváhagyta. (jegyzőkönyvi kivonat mellékelve)

A nevelő és oktató munka az iskolában pedagógiai programunk szerint folyik. A pedagógiai programot az igazgató a nevelő-testület bevonásával készítette el, és a fenntartó hagyta jóvá a fenti határozatával.

A PP az intézmény honlapjára felkerült.

Melléletek

1. Az iskolai pedagógiai programjához tartozó helyi tanterv 1-8. évfolyamra.
2. Presbiteri jegyzőkönyv

**Zsadányi
Református Általános Iskola**

5537 Zsadány, Béke út 108-114. Telefon:06-66/497-029

Email: zsadiskola@gmail.com

NYILATKOZAT

Alulírott, mint a Zsadányi Református Általános Iskola intézményvezetője kinyilatkozom, hogy az intézmény módosított Pedagógiai Programjáról a szülőknek tájékoztatást nyújtottam.

A szülői értekezletek alkalmával kihirdetésre került, a módosított Pedagógiai Program elhelyezése ahol, bármikor megtekinthető.

A módosított Pedagógiai Program egy példányát átadtam az SZMK vezetőjének.

Zsadány, 2023. szeptember 1.

**Zsadányi
Református Általános Iskola**

5537 Zsadány, Béke út 108-114. Telefon:06-66/497-029

Email: zsadiskola@gmail.com

**A ZSADÁNYI REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLA MÓDOSÍTOTT
PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK INTÉZMÉNYVEZETŐI JÓVÁHAGYÁSA**

Alulírott, mint a Zsadányi Református Általános Iskola intézményvezetője kinyilatkozom, hogy az intézmény módosított Pedagógiai Programját a diákönkormányzati, szülői szervezeti, nevelőtestületi és a mellékelt jegyzőkönyvek alapján, a véleményezéseket figyelembe véve a mai nappal jóváhagyom.

Zsadány, 2023. szeptember 4.

**Zsadányi
Református Általános Iskola**

5537 Zsadány, Béke út 108-114. Telefon:06-66/497-029

Email: zsadiskola@gmail.com

Jsz.: 2023/2.

JEGYZŐKÖNYV

Készült 2023. szeptember 4. napján
a Szülői Munkaközösség értekezletének alkalmával a Zsadányi Református Általános
Iskolában

Jelen vannak: A mellékelt jelenléti ív alapján

Tárgy: A Zsadányi Református Általános Iskola módosított Pedagógiai Programjának,
Szervezeti és Működési Szabályzatának, Munkatervének, Házirendjének véleményezése és
elfogadása a 2023/2024-es tanévre.

A Szülői Munkaközösség tagjai miután megismerték az intézmény fenti dokumentumainak
tartalmát, azokat egyhangúlag elfogadták.

Zsadány, 2023. szeptember 4.

Jegyzőkönyv hitelesítő

Jegyzőkönyv hitelesítő

Jegyzőkönyvvezető

**Zsadányi
Református Általános Iskola**

5537 Zsadány, Béke út 108-114. Telefon:06-66/497-029

Email: zsadiskola@gmail.com

**JEGYZŐKÖNYVI KIVONAT A ZSADÁNYI REFORMÁTUS ÁLTALÁNOS ISKOLA
2023.SZEPTEMBER 4-ÉN MEGTARTOTT NEVELŐTESTÜLETI
ÉRTEKEZLETÉRŐL**

Napirendi pontok:

1. A Zsadányi Református Általános Iskola 2023/2024. tanévi módosított Pedagógiai Programjának, SZMSZ-nek, Házi rendjének és Munkatervének megtárgyalása és elfogadása

A nevelőtestület egyhangúlag, ellenszavazat nélkül elfogadta a Zsadányi Református Általános Iskola 2023/2024-es tanévi módosított Pedagógiai Programját, SZMSZ-ét, Házi rendjét és Munkatervét.

Zsadány, 2023. szeptember 4.

Kovács Olga s.k.
jegyzőkönyv hitelesítő

Mihálka Erzsébet s.k.
jegyzőkönyv hitelesítő

Polgári József s.k.
intézményvezető

A kivonat hitelül: Polgári József intézményvezető

**Zsadányi
Református Általános Iskola**

5537 Zsadány, Béke út 108-114. Telefon:06-66/497-029

Email: zsadiskola@gmail.com

Jsz.: 2023/2.

JEGYZŐKÖNYV

Készült 2023. szeptember 4. napján
a Diák Önkormányzati értekezlet alkalmával a Zsadányi Református Általános Iskolában

Jelen vannak: Rádné Németh Edit DÖK vezető pedagógus,
Bagdi Ivó, Kiss Maja, Braun Amanda, Horváth Petra, Nagy Boróka

Tárgy: A Zsadányi Református Általános Iskola módosított Pedagógiai Programjának, Szervezeti és Működési Szabályzatának, Házirendjének véleményezése és elfogadása a 202/2024-es tanévre.

A DÖK tagok miután megismerték az intézmény fenti dokumentumainak tartalmát, azokat egyhangúlag elfogadták.

Zsadány, 2023. szeptember 4.

.....
Rádné Németh Edit
DÖK vezető pedagógus

.....
Kiss Maja Gerda
DÖK diákvezető

Jegyzőkönyv
KIVONAT
A Zsadányi Református Egyházközség Presbitériumának
2023. 09.07-én, du 3 órákkor tartott üléséről.

Jelen vannak: Demeter Ottó lelkész mint elnök, Demeter Ottóné mint intézményvezető-lelkész, Tubak János, Polgári József főgondnok, Botlik Tibor, Bereczkiné Ladányi Éva, Mülek Lajos, Turi Ferenc, Németh Károly, Patai Sándor presbiterek,

Ének: 274 dicséret
Ige: II.Kor 7:4

Napirend:

1. A Zsadányi Református Általános Iskola Továbbképzési Programjának elfogadása 2023-2028 évre.
Zsadányi Református Általános Iskola Pedagógiai Program, SZMSZ, Házirend elfogadása
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
7. Bejelentések, indítványok.

**1. A Zsadányi Református Általános Iskola Továbbképzési Programjának
elfogadása 2023-2028 évre. Zsadányi Református Általános Iskola Pedagógiai
Program, SZMSZ, Házirend elfogadása**

Polgári József Igazgató Úr ismerteti a presbitériummal, az intézmény továbbképzési programját 2023-2028 évre. Elmondja, hogy öt pedagógus tanul főiskolán, vagy a második szakot végzi. Kutasi Ivett tanítóképző Debrecen, Tóth Mihály testnevelési szakon Egerben, Botlikné Beregszászi Bernadett második szakot- matematikát végzi, Barnáné Kiss Mária második szakon- magyart végzi, Nagy Sándor fizika-informatika szakon tanul. A tanítóképző szakon végeztek Barnáné Kiss Mária magyar műveltségi területtel, Botlikné Beregszászi Bernadett matematika műveltségi területtel, Tubak Zsuzsanna rajz műveltségi területtel. Valamint Dienesné Turiczki Daniella aki vallásoktató lelkészként fog szolgálni az iskolánkban. Ezek után ismerteti a Pedagógiai Programot, Szervezeti és Működési Szabályzatot valamint a Házirendet. Szeretettel kéri a presbiter testvéreket hogy ha kérdés van tegyék fel, ha észrevételük van azt is szeretettel fogadja. A Presbitérium köszönetet mond Igazgató Úrnak áldozatos munkájáért és Isten áldását kéri életére.

29 /2023 számú határozat

A Presbitérium 8 igen szavazattal ellenszavazat nélkül, elfogadja a Zsadányi Református Általános Iskola Továbbképzési Programját 2023-2028 évre valamint a

Zsadányi Református Általános Iskola Pedagógiai Program, SZMSZ, Házirendet is egyhangúlag elfogadja.

Több napirendi pont nem éven a lelkész énekkal és imádsággal zárja be a gyűlést

Kmf.

